

Số: 416/BC-BCĐ138/CP

Hà Nội, ngày 05 tháng 3 năm 2024

BẢO HIỂM XÃ HỘI VIỆT NAM

ĐẾN Số: SĐH
Ngày: 15/03/2024
Chuyên: PC
Lưu hồ sơ số: .....

BÁO CÁO

Sơ kết 03 năm thực hiện Công văn số 1676/TTg-NC của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường các biện pháp phòng ngừa tội phạm giết người

Ngày 30/11/2020, Thủ tướng Chính phủ ban hành Công văn số 1676/TTg-NC về tăng cường các biện pháp phòng ngừa tội phạm giết người (sau đây viết tắt là Công văn số 1676). Qua hơn 03 năm (2020 - 2023), các Bộ, ngành Trung ương và Ủy ban nhân dân (UBND) các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương đã tổ chức triển khai thực hiện chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ một cách quyết liệt, đồng bộ, với những hình thức, biện pháp linh hoạt, sáng tạo. Qua đó, đã đạt được nhiều kết quả, cụ thể như sau:

I. TÌNH HÌNH TỘI PHẠM GIẾT NGƯỜI

1. Tình hình chung

Từ ngày 15/12/2020 đến ngày 14/12/2023, toàn quốc xảy ra **3.784** vụ giết người, chiếm **2,38%** trong cơ cấu phạm pháp hình sự (3.784/158.983 vụ), liên quan đến **5.861** đối tượng với **4.291** nạn nhân (2.377 người chết và 1.914 người bị thương). So với cùng kỳ giai đoạn 2018 - 2020, tăng 613 vụ = 19,33% (3.784/3.171 vụ), tăng 1.622 đối tượng = 38,26% (5.861/4.239 đối tượng) và tăng 583 nạn nhân = 15,72% (4.291/3.708 nạn nhân).

Trong đó: Năm 2021, xảy ra 1.007 vụ giết người, làm chết 738 người, bị thương 428 người; Năm 2022, xảy ra 1.404 vụ giết người (tăng 397 vụ = 39,42% so với năm 2021), làm chết 782 người, bị thương 773 người (tăng 389 nạn nhân = 33,36% so với năm 2021); Năm 2023, xảy ra 1.373 vụ giết người (tăng 366 vụ = 36,35% so với năm 2021 và giảm 31 vụ = 2,21% so với năm 2022), làm chết 857 người, bị thương 713 người (tăng 404 nạn nhân = 34,65% so với năm 2021 và tăng 15 nạn nhân = 0,96% so với năm 2022).

10 địa phương có tình hình tội phạm giết người xảy ra nhiều nhất là: Thành phố (TP.) Hồ Chí Minh (226 vụ = 5,97%), Gia Lai (199 vụ = 5,26%), Hà Nội (178 vụ = 4,7%), Đồng Nai (151 vụ = 3,99%), Thanh Hóa (146 vụ = 3,86%), Đắk Lắk (139 vụ = 3,67%), Đà Nẵng (112 vụ = 2,96%), Hải Phòng (108 vụ = 2,85%), Bình Dương (105 vụ = 2,77%), Phú Yên (98 vụ = 2,59%).

10 địa phương có tỷ lệ số vụ giết người tăng cao so với cùng kỳ giai đoạn 2018 - 2020: Quảng Ngãi (83/32 vụ = tăng 159,3%), Ninh Thuận (53/24 vụ = tăng 120,8%), Vĩnh Long (43/20 vụ = tăng 115%), Gia Lai (119/98 vụ = tăng 103%), Kon Tum (64/32 vụ = tăng 100%), Thanh Hóa (146/79 vụ = tăng 84,81%), Quảng Trị (16/10 vụ = tăng 60%), Lai Châu (35/22 vụ = tăng 59,09%), Hải Dương (62/39 vụ = tăng 58,97%), Thái Nguyên (56/35 vụ = tăng 55,55%).

10 địa phương có tỷ lệ số vụ giết người giảm so với cùng kỳ giai đoạn 2018 - 2020: Nghệ An (43/76 vụ = giảm 43,42%), Cần Thơ (29/49 vụ = giảm 40,8%), Khánh Hòa (76/106 vụ = giảm 28,3%), Lạng Sơn (38/51 vụ = giảm 25,49%), Quảng Ninh (57/74 vụ = giảm 23%), Bình Dương (105/124 vụ = giảm 15,32%), Bình Phước (58/68 vụ = giảm 14,7%), Ninh Bình (21/24 vụ = giảm 12,5%), TP. Hồ Chí Minh (226/253 vụ = giảm 10,67%), Hà Giang (43/48 vụ = giảm 10,41%).

Tội phạm giết người xảy ra nhiều nhất là tại vùng: Đông Nam Bộ (667 vụ = 17,63%), Nam Trung Bộ (644 vụ = 17,02%) và Tây Nam Bộ (638 vụ = 16,86%), trong đó tập trung chủ yếu tại các thành phố lớn, các khu công nghiệp... là những nơi có nhiều hoạt động kinh tế, du lịch, dịch vụ phát triển, tập trung đông dân cư...

Nhìn chung: Trong số 18 địa bàn trọng điểm phức tạp về trật tự xã hội (TTXH)¹, có một số địa bàn nằm trong nhóm các địa phương xảy ra số vụ án giết người nhiều nhất như: TP. Hồ Chí Minh, Hà Nội, Đồng Nai, Đắk Lắk, Bình Dương, Hải Phòng. Một số địa bàn thuộc nhóm các địa phương có tỷ lệ số vụ giết người tăng so với cùng kỳ giai đoạn 2018 - 2020 như: An Giang, Bà Rịa - Vũng Tàu, Bắc Ninh, Đắk Lắk, Đồng Nai, Hải Dương, Hải Phòng, Hưng Yên, Nam Định, Tây Ninh, Thanh Hóa và một số địa bàn thuộc nhóm các địa phương có tỷ lệ số vụ giết người giảm như: Hà Nội, TP. Hồ Chí Minh, Quảng Ninh, Nghệ An, Khánh Hòa, Bình Dương, Cần Thơ. Trong đó, 4/5 Thành phố trực thuộc Trung ương: TP. Hồ Chí Minh, Hà Nội, Hải Phòng, Đà Nẵng đều nằm trong nhóm những địa phương xảy ra số vụ án giết người nhiều nhất cả nước.

2. Phân tích về tội phạm giết người

2.1. Nguyên nhân dẫn đến các vụ án giết người

- Các vụ giết người do những *mâu thuẫn bột phát* nhất thời trong cuộc sống hàng ngày như: va chạm giao thông, sử dụng rượu bia, tham gia các hoạt động vui chơi, giải trí... chiếm tỉ lệ cao nhất: xảy ra 1.924/3.784 vụ (50,85%)².

- Tình trạng giết người thân trong gia đình³, xảy ra 748 vụ, chiếm 19,77%, trong đó có những vụ vì bé tắc trong cuộc sống nên giết cả gia đình rồi tự tử⁴ hoặc

¹ 18 địa bàn trọng điểm phức tạp về TTXH: Hà Nội, Hải Phòng, TP. Hồ Chí Minh, Nam Định, Bắc Ninh, Hưng Yên, Hải Dương, Quảng Ninh, Thanh Hoá, Nghệ An, Đắk Lắk, Khánh Hoà, Đồng Nai, Bình Dương, Bà Rịa - Vũng Tàu, Tây Ninh, Cần Thơ, An Giang.

² **Bến Tre:** 08/3/2022, tại TP. Bến Tre: Nguyễn Hoàng Văn (SN: 2003) và Nguyễn Phước Thiện (SN: 2004) trong lúc uống rượu tại quán, nghĩ rằng bị Lê Minh Hiếu (SN: 2003) nhìn đều nên đã dùng dao đâm Hiếu tử vong. **TP. Đà Nẵng:** 24/8/2022, tại quận Cẩm Lệ: Nguyễn Lê Thành Tài (SN: 1986) đang ở phòng trọ thì nghe 1 nhóm thanh niên trong đó có Lộc Hùng Mạnh nhậu hát karaoke gây ồn ào tại phòng trọ cùng dãy trọ. Tài có qua nhắc nhở thì bị nhóm thanh niên trên xông vào đánh nên Tài đã sử dụng 01 con dao mang theo trong người đâm liên tiếp nhiều nhất trong đó có 1 nhất trúng vào hông ngực trái làm Mạnh tử vong.

³ **Kon Tum:** 08/3/2021, tại TP. Kon Tum: do thường xuyên bị bạo hành, Nguyễn Thị Thảo (SN: 1981) đã dùng dao đâm chết chồng (trong lúc bị chồng đánh), mặc dù mâu thuẫn giữa hai vợ chồng đã có nhiều lần can thiệp, hòa giải của Công an, chính quyền cơ sở. **TP. Hải Phòng:** 15/8/2021, tại huyện Thủy Nguyên: do mâu thuẫn với con gái, đối tượng Nguyễn Văn Hải (SN: 1966) đã dùng xăng đốt làm vợ, vợ chồng con gái và cháu ngoại tử vong.

⁴ **Khánh Hòa:** 23/8/2023, tại huyện Cam Lâm: Hồ Xuân Hải (SN: 1971), do làm ăn thua lỗ, nợ nần nên đầu độc cả nhà bằng khí CO, làm vợ và 03 con tử vong.

có những vụ do đối tượng có vấn đề về tâm lý, bệnh tật mà không được gia đình quan tâm, chia sẻ nên dẫn đến hành vi giết người ⁵.

- Giết người do mâu thuẫn tình ái xảy ra 388 vụ, chiếm 10,25% ⁶.

- Xảy ra nhiều vụ giết người mà hành vi gây án hết sức manh động, dã man, tàn bạo, gây hoang mang trong dư luận quần chúng như: giết trẻ em, giết nhiều người, giết người chặt xác ⁷.

- Các vụ giết người do mâu thuẫn trong làm ăn kinh doanh, nợ nần, cờ bạc, tranh chấp kinh tế, đất đai... chiếm 7,16% (271/3.784 vụ) ⁸.

- Số vụ án giết người do mê tín dị đoan ⁹ và do đối tượng bị bệnh tâm thần ¹⁰ gây ra là 188 vụ, tuy chiếm tỷ lệ không lớn (chiếm 4,97% trong tổng số vụ án giết người) nhưng diễn biến phức tạp và gây hậu quả đặc biệt nghiêm trọng.

- Giết người, cướp tài sản ¹¹ xảy ra 116 vụ, chiếm tỉ lệ 3,07%.

- Số vụ án giết người do đối tượng sử dụng ma túy dẫn đến ảo giác, loạn thần, “ngáo đá” gây ra là 49 vụ, chiếm tỷ lệ 1,29% ¹².

⁵ **Bến Tre:** 27/9/2022, tại huyện Ba Tri: Trương Thị Tô Quyên (SN: 2000), do bị trâm cảm nên đã dùng khăn bịt miệng, dùng tay bóp cổ 02 con ruột, hậu quả làm 01 cháu tử vong. **Hà Tĩnh:** 31/7/2021, Lê Văn Thìn là người bị bệnh, đau ốm phải điều trị dài ngày, cho rằng bản thân mình bị ốm đau không làm được việc gì và bị vợ coi thường nên đã dùng dao giết chết vợ mình là chị Phan Thị Mai rồi tự tử nhưng không thành.

⁶ **Bắc Ninh:** 24/10/2022, tại TP. Bắc Ninh: Phan Thanh Hoàng (SN: 2003), do mâu thuẫn tình ái nên đã dùng dao, kéo đâm, chém, đánh chị Nguyễn Thị Bén (SN: 2003) và anh Hoàng Xuân Duy (SN: 2001) làm chị Bén tử vong, anh Duy bị thương.

⁷ **Bến Tre:** 13/6/2022, tại huyện Chợ Lách: đối tượng Võ Hoàng Khang (SN: 1996) hẹn gặp Trần Thị Minh Phương (SN: 2006, là bạn của em gái Khang) tại nhà nghỉ. Sau khi thực hiện hành vi giao cấu, Khang bóp cổ nạn nhân đến tử vong rồi cướp tài sản. **TP. Hà Nội:** 10/10/2023, tại huyện Gia Lâm: Tạ Duy Khanh (SN: 1985), do xảy ra mâu thuẫn nên đã dùng dao giết chết chị Hồ Yến Nhi (SN: 2006) rồi phân xác bỏ vào thùng xốp, phi tang ở sông Hồng.

⁸ **Nghệ An:** 30/4/2021, tại TP. Vinh: Cao Trọng Phú (SN: 1962), do mâu thuẫn nợ nần tiền bạc khi làm ăn đã dùng súng K59 bắn 03 người đến đòi nợ, làm 02 người tử vong. **Khánh Hòa:** 16/8/2021, tại KCN Suối Dầu, huyện Cam Lâm: Đinh Điền Trung (SN: 1967) do cay cú khi thua cờ bạc, đã dùng tuýp sắt dài đánh chết 02 người là Đỗ Ngọc Thơ (SN: 1976), Phan Văn Tuấn (SN: 1968) và bị thương Nguyễn Văn Quốc (SN: 1977).

⁹ **Hà Giang:** 23/7/2023, tại huyện Hoàng Su Phì: 03 đối tượng gồm Long A Phùng (SN: 2004), Vàng Văn Phùng (SN: 2004), Lý Quang Hùng (SN: 2005) do nghi ngờ nạn nhân làm “ma Ngũ Hải” hại gia đình mình nên đã giết bà Vàng Thị Chung (SN: 1963) và con trai là Lùng A Phùng (SN: 1991).

¹⁰ **Kon Tum:** 02/11/2021, tại TP. Kon Tum: IA (SN: 1987), có tiền sử điều trị tâm thần, dùng chày gỗ đánh liên tiếp vào đầu em trai ruột làm nạn nhân chết tại chỗ. **Hà Tĩnh:** 25/3/2022, tại huyện Hương Sơn: đối tượng Phạm Thị Thu Hiền (SN: 1979), có tiền sử bệnh tâm thần, đã dùng búa đinh đánh nhiều nhát vào vùng đầu, vùng mặt của mẹ đẻ. Sau khi nạn nhân tử vong, Hiền tiếp tục sử dụng dao tày bằng sắt chặt, cắt đứt hai tay, hai chân và đầu ra khỏi thân người rồi đem các bộ phận đó bỏ vào chậu nước ở khu vực nhà bếp.

¹¹ **Hà Tĩnh:** 07/02/2021, tại TP. Hà Tĩnh: Phạm Quang Mậu (SN: 1989) đột nhập vào phòng trọ của chị Nguyễn Thị Đào (SN: 1992) trộm cắp tài sản nhưng bị chị Đào phát hiện. Mậu đã khống chế chị Đào lấy số tiền 230.000đ và 01 chiếc nhẫn màu vàng. Chị Đào hét lên và chống cự nên Mậu đã dùng dao nhọn đâm liên tiếp 17 nhát vào người làm chị Đào tử vong. **Đồng Nai:** 03/3/2023, Nguyễn Văn Nghĩa (SN: 1993) do không đòi được tiền (cho vay) nên dùng dao đâm chết chị Trần Thị Huyền (SN: 1975) và cướp tài sản. **Hà Nội:** 16/7/2023, Lê Văn Công (SN: 1990) do không có tiền tiêu xài nên đã giết anh Đặng Đông Dương (SN: 1998) làm nghề lái xe công nghệ để cướp tài sản.

¹² **Bến Tre:** 31/3/2021, tại huyện Châu Thành: đối tượng Đỗ Thị Yến Nhi (SN: 1994) sử dụng ma túy dẫn đến loạn thần đã dùng khăn siết cổ con ruột đến chết. **Nam Định - Bắc Ninh:** 12/01/2023, Đối tượng Lê Nguyễn Minh Tuấn (SN: 2003) (thường xuyên sử dụng ma túy tổng hợp), do có mâu thuẫn từ trước nên đã dùng súng Colt 45 bắn chết anh Nguyễn Văn Viện (SN: 2001), đầu xác dưới ruộng (vụ án xảy ra ở Nam Định), sau đó đối tượng Tuấn đi Bắc Ninh, dùng súng bắn chết anh Nguyễn Văn Thiêm (SN: 1990) (vụ án xảy ra ở Bắc Ninh).

- Tội phạm có tổ chức, các băng nhóm, đối tượng côn đồ sử dụng vũ khí (súng, dao, kiếm, mã tấu,...) gây án nhằm tranh giành địa bàn, giải quyết mâu thuẫn, trả thù lẫn nhau cơ bản đã được kiềm chế nhưng còn tiềm ẩn nhiều yếu tố phức tạp¹³.

- Ngoài ra còn có một số các vụ giết người xuất phát từ những nguyên nhân khác như: chống người thi hành công vụ¹⁴; sử dụng điện làm bẫy chuột gây ra chết người¹⁵.

2.2. Về công cụ, phương tiện gây án

Trong các vụ án giết người đối tượng chủ yếu dùng các loại hung khí nguy hiểm như: dao, kiếm, mã tấu, tuýp sắt, gậy, gạch, đá (2.914 vụ, chiếm 77,01%) để thực hiện hành vi phạm tội. Đây là những loại công cụ có tính nguy hiểm cao, thông dụng, dễ mua, dễ sử dụng, dễ cất giấu, thậm chí có sẵn ở hiện trường. Ngoài ra các đối tượng còn sử dụng cả súng quân dụng (51 vụ), súng tự chế (84 vụ), vật liệu nổ (03 vụ), hóa chất (103 vụ), hoặc dùng tay không hay các loại khác (629 vụ) để gây án. Đây đều là công cụ có tính sát thương rất cao, có khả năng giết nhiều người.

2.3. Về thời gian, địa bàn gây án

Thời gian gây án khá đa dạng, không cố định, có thể xảy ra bất cứ lúc nào khi mâu thuẫn phát sinh và xảy ra vào ban đêm chiếm tỷ lệ cao (1.990 vụ = 52,59%).

Phân tích theo địa bàn gây án: Tội phạm giết người xảy ra tại thành thị chiếm 40,69%, nông thôn chiếm 49,45%, miền núi chiếm 8,14%, biên đảo chiếm 1,72%.

2.4. Về đặc điểm đối tượng gây án

Đối tượng gây án chủ yếu là nam giới (5.664 đối tượng = 96,64%), có độ tuổi từ 18 đến 30 tuổi (43,75%), không có nghề nghiệp hoặc nghề nghiệp không ổn định (chiếm 67,1%). Đối tượng là người dân tộc thiểu số chiếm 15,63%, đối tượng theo tôn giáo 732 chiếm 12,49%. Bên cạnh đó, đối tượng có nhân thân xấu, có tiền án tiền sự gây án chiếm 16,52%. Có 08 người nước ngoài gây án (chiếm 0,14%).

2.5. Đặc điểm về nạn nhân

Nạn nhân chủ yếu là nam giới (chiếm 80,35%), có độ tuổi phổ biến từ 18 đến 30 tuổi (33,95%) hoặc từ 30 đến 45 tuổi (34,75%), không có nghề nghiệp hoặc nghề nghiệp không ổn định (chiếm 60,24%). Nạn nhân là người dân tộc thiểu số chiếm 15,63%, nạn nhân theo tôn giáo chiếm 11,82%.

¹³ TP. Đà Nẵng: 25/4/2021, quận Sơn Trà: vụ 02 nhóm thanh niên (khoảng hơn 40 đối tượng) sử dụng nhiều hung khí rượt đuổi đánh nhau, đã khởi tố 14 bị can về tội giết người và 05 bị can về tội gây rối trật tự công cộng). Kiên Giang: 27/10/2022, tại Phú Quốc: do mâu thuẫn tranh chấp đất đai, hai băng băng nhóm sử dụng súng, dao, kiếm giải quyết mâu thuẫn làm 02 người chết, 04 người bị thương.

¹⁴ Bến Tre: 24/01/2022, tại huyện Châu Thành: đối tượng Đỗ Hữu Duy chống đối lực lượng chức năng kiểm tra, xử lý khai thác cát trên sông nên đã điều khiển phương tiện khai thác cát đâm vào phương tiện tuần tra của tổ công tác, làm chết 01 đồng chí dân quân. Long An: 21/4/2023, tại huyện Đức Hòa: đối tượng Nguyễn Văn Thanh (46 tuổi) chờ ma túy trên xe, khi được tổ công tác ra tín hiệu dừng xe kiểm tra đã dùng xe đâm chết 01 cán bộ đội Cảnh sát Giao thông và 02 người dân.

¹⁵ Thái Bình: tại huyện Kiến Xương: Đỗ Văn Sơn (SN: 1960) chằng dây thép cắm vào nguồn điện để bẫy chuột tại thửa ruộng gia đình khiến em Ngô Quang Vương (SN: 2003) tử vong và em Nguyễn Đức Huy (SN: 2003) bị thương. Thanh Hóa: ông Nguyễn Văn Tĩnh (SN: 1978) giăng điện làm bẫy chuột ở ruộng lúa đã làm chết 02 người.

II. KẾT QUẢ THỰC HIỆN

1. Công tác tham mưu, chỉ đạo triển khai thực hiện

Thực hiện Công văn số 1676, Ban Chỉ đạo 138/CP đã chỉ đạo các Bộ, ngành và địa phương tiến hành nhiều biện pháp, tổ chức nhiều hoạt động với những nội dung, thông điệp cụ thể, qua đó, huy động sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị và quần chúng tham gia vào công tác phòng ngừa tội phạm giết người:

1.1. Tại Trung ương

Hàng năm, các Bộ, ngành thành viên Ban Chỉ đạo 138/CP đều có chương trình, kế hoạch cụ thể để trực tiếp hoặc lồng ghép triển khai thực hiện các nội dung liên quan đến phòng ngừa tội phạm giết người theo chức năng, nhiệm vụ được giao, điển hình:

- *Bộ Công an* với vai trò là Cơ quan Thường trực Ban Chỉ đạo 138/CP đã:
 (1). Ban hành kế hoạch tăng cường các biện pháp phòng ngừa tội phạm giết người trong lực lượng Công an nhân dân (CAND) nói riêng¹⁶ và phòng, chống các loại tội phạm khác nói chung, trọng tâm là ban hành các chương trình, kế hoạch, đề án về công tác phòng, chống tội phạm một cách toàn diện, có trọng tâm, trọng điểm¹⁷.
 (2). Sơ tổng kết tình hình và kết quả thực hiện Công văn số 1676 theo định kỳ, trong đó có tổ chức các hội thảo, hội ý nghiệp vụ, giao ban chuyên đề về phòng ngừa tội phạm giết người. (3). Tham mưu Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, Ban Chỉ đạo 138/CP chỉ đạo các Bộ, ngành, địa phương nâng cao hiệu quả công tác phối hợp trong đảm bảo an ninh, trật tự nói chung và phòng, chống tội phạm về TTXH nói riêng.

- *Bộ Quốc phòng* ban hành Kế hoạch tăng cường các biện pháp phòng ngừa tội phạm giết người trong lực lượng Quân đội nhân dân (kèm theo Quyết định số 77/QĐ-BQP ngày 11/01/2021).

- *Bộ Tư pháp* ban hành Quyết định số 110/QĐ-BTP ngày 29/01/2021 về Kế hoạch triển khai thực hiện chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tăng cường các biện pháp phòng ngừa tội phạm giết người, trong đó, giao nhiệm vụ cụ thể đối với từng đơn vị trực thuộc Bộ để triển khai thực hiện nghiêm túc, có hiệu quả.

- *Bộ Thông tin và Truyền thông* ban hành Chỉ thị số 22/CT-BTTTT ngày 26/5/2021 về tăng cường công tác phòng, chống vi phạm pháp luật và tội phạm trên mạng internet, chỉ đạo, định hướng các cơ quan báo chí thông tin, tuyên truyền về công tác phòng, chống tội phạm nói chung, tội phạm giết người nói riêng...

- *Viện kiểm sát nhân dân tối cao* chỉ đạo Viện kiểm sát nhân dân các cấp thực hiện tốt những nội dung nhằm nâng cao hiệu quả công tác phòng ngừa tội phạm giết người (Công văn số 5768/CV-VKSTC-V2 ngày 23/12/2020).

¹⁶ Kế hoạch số 41/KH-BCA-C02 ngày 29/01/2021.

¹⁷ Quyết định số 1944/QĐ-TTg ngày 18/11/2021 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình thực hiện Kết luận số 13-KL/TW ngày 16/8/2021 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 48-CT/TW ngày 22/10/2010 của Bộ Chính trị về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phòng, chống tội phạm trong tình hình mới và Chiến lược quốc gia phòng, chống tội phạm giai đoạn 2016 - 2025, định hướng đến năm 2030; Quyết định số 1452/QĐ-TTg ngày 31/8/2021 phê duyệt Chương trình phòng, chống ma túy giai đoạn 2021 - 2025.

- *Tòa án nhân dân tối cao*: (1). Hàng năm ban hành kế hoạch triển khai thực hiện các chương trình phòng, chống tội phạm nói chung, trong đó có tội phạm giết người¹⁸. (2). Ban hành Công văn số 04/TANDTC-TH ngày 08/01/2021 chỉ đạo Tòa án nhân dân các cấp nâng cao chất lượng xét xử các vụ án về tội phạm giết người và chủ động phối hợp chặt chẽ với các cơ quan tiến hành tố tụng đẩy nhanh tiến độ, đưa ra xét xử kịp thời các vụ án hình sự về tội phạm giết người, đảm bảo nghiêm minh, đúng pháp luật, không để xảy ra oan, sai, bỏ lọt tội phạm; lựa chọn những vụ án trọng điểm để tổ chức phiên tòa rút kinh nghiệm.

1.2. 100% địa phương đã quan tâm, kịp thời ban hành chương trình, kế hoạch triển khai thực hiện Công văn số 1676, trong đó tập trung chỉ đạo các sở, ban ngành, các đoàn thể, nòng cốt là lực lượng CAND, triển khai thực hiện nghiêm túc các biện pháp phòng ngừa tội phạm giết người phù hợp với tình hình thực tiễn tại địa phương; lồng ghép với việc thực hiện các chương trình phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo an ninh trật tự (ANTT) ở các địa bàn cơ sở.

2. Công tác phòng ngừa

2.1. Phòng ngừa xã hội

2.1.1. Công tác quản lý Nhà nước trên các lĩnh vực, gắn với công tác bảo đảm ANTT, phòng, chống tội phạm góp phần phòng ngừa tội phạm giết người

Phần lớn các vụ giết người đều xuất phát từ những nguyên nhân xã hội (92,34%), do đó, các Bộ, ngành, địa phương đều rất quan tâm đến công tác phòng ngừa xã hội, trọng tâm là tăng cường phối hợp nâng cao hiệu lực, hiệu quả công tác quản lý nhà nước trên tất cả các lĩnh vực, nhất là quản lý nhà nước về ANTT, văn hóa, giáo dục, y tế, thông tin truyền thông... nhằm từng bước khắc phục những sơ hở, thiếu sót, hạn chế các nguyên nhân, điều kiện phát sinh tội phạm giết người, điển hình là:

- *Bộ Tư pháp*: (1). Rà soát, kiện toàn, ban hành nhiều tài liệu hướng dẫn và tổ chức tập huấn, bồi dưỡng kỹ năng, nghiệp vụ nhằm nâng cao năng lực đội ngũ Hòa giải viên ở cơ sở theo phương pháp hiện đại. (2). Hướng dẫn kỹ năng bảo đảm bình đẳng giới trong quá trình hòa giải ở cơ sở và hướng dẫn hòa giải các vụ việc về hôn nhân và gia đình. (3). Trong 03 năm thực hiện Công văn số 1676 (2021 - 2023) đã hòa giải thành công khoảng 360.000 vụ việc, đạt tỷ lệ hơn 80%.

- *Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch*: (1). Chỉ đạo, đẩy mạnh công tác phòng, chống bạo lực gia đình, tăng cường công tác tuyên truyền giáo dục đạo đức, lối sống, hướng tới xây dựng con người Việt Nam phát triển toàn diện. (2). Đa dạng hóa các hoạt động văn hóa, thể thao nhằm thu hút đông đảo các tầng lớp nhân dân, nhất là thanh, thiếu niên tham gia, đồng thời tăng cường quản lý, thanh tra, kiểm tra, kiểm soát chặt chẽ các hoạt động văn hóa, lễ hội. (3). Triển khai Đề án “Phòng ngừa tội phạm và phòng chống vi phạm pháp luật trong hoạt động văn hóa, thể thao và du lịch giai đoạn 2021 - 2025” nhằm đẩy mạnh xây dựng đời sống văn hóa ở cơ sở gắn

¹⁸ Kế hoạch số 28/TANDTC-TH ngày 05/4/2021; Kế hoạch số 29/TANDTC-TH ngày 25/02/2022; Kế hoạch số 16/TANDTC-TH ngày 21/02/2023.

với xây dựng nông thôn mới, bài trừ mê tín dị đoan và các hủ tục lạc hậu, ngăn chặn các loại hình văn hóa phẩm đồi trụy, bạo lực trái với thuần phong mỹ tục.

- *Bộ Giáo dục và Đào tạo*: (1). Tăng cường giáo dục đạo đức, lối sống, ý thức chấp hành pháp luật, kiến thức và kỹ năng ứng xử lành mạnh cho học sinh, sinh viên cũng như cán bộ quản lý, nhà giáo, người học tại các cơ sở giáo dục. (2). Phối kết hợp chặt chẽ giữa gia đình, nhà trường và xã hội để giải quyết kịp thời các mâu thuẫn, ngăn chặn bạo lực học đường, phòng ngừa tội phạm, tệ nạn xã hội trong học sinh, sinh viên. (3). Ban hành Kế hoạch số 243/KH-BGDĐT ngày 11/3/2022 xây dựng Dự án “Phòng ngừa tội phạm và phòng, chống vi phạm pháp luật trong học sinh, sinh viên đến năm 2025 định hướng 2030”.

- *Bộ Thông tin và Truyền thông*: (1). Chỉ đạo, định hướng các cơ quan báo chí, phát thanh truyền hình tăng cường công tác tuyên truyền, giáo dục pháp luật về những hậu quả, hệ lụy của tội phạm đối với gia đình, xã hội; hướng dẫn kỹ năng nhận diện, xử lý các tình huống bạo lực, tiềm ẩn bạo lực để người dân nâng cao cảnh giác, có biện pháp phòng ngừa. (2). Tăng cường đảm bảo an toàn thông tin trên không gian mạng, chủ động rà quét thông tin, phát hiện các hội nhóm, đối tượng có biểu hiện phạm tội; chặn, gỡ bỏ các bài viết có nội dung thông tin xấu trên các nền tảng mạng xã hội.

- *Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội, Bộ Y tế* chủ trì, phối hợp với các cơ quan có liên quan rà soát, quản lý, phục hồi chức năng cho người mắc bệnh tâm thần ở gia đình và ngoài xã hội; kịp thời phát hiện, vận động đưa người mắc bệnh tâm thần nặng vào các cơ sở chăm sóc, phục hồi chức năng hoặc bệnh viện để điều trị; quản lý chặt chẽ quy trình khám, chữa bệnh cho người mắc bệnh tâm thần.

- *Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam* đã chỉ đạo các cấp Hội: (1). Quan tâm sâu sát, nắm bắt tình hình tư tưởng trong các tầng lớp phụ nữ về đời sống, nhu cầu, nguyện vọng, kịp thời phản ánh, kiến nghị, đề xuất và tham gia giải quyết có hiệu quả những vấn đề phát sinh. (2). Chủ động phối hợp với các ngành chức năng tham gia hòa giải, giải quyết đơn thư, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của các hội viên nữ.

- *UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương*: (1). Chỉ đạo các sở, ban ngành, UBND cấp huyện tăng cường công tác quản lý Nhà nước, kết hợp chặt chẽ giữa phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội với bảo đảm ANTT, phòng, chống tội phạm. (2). Chủ động phối hợp với các cơ quan có liên quan tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, kịp thời phát hiện, khắc phục các sơ hở, thiếu sót trong quản lý Nhà nước là nguyên nhân, điều kiện làm nảy sinh tội phạm như các lĩnh vực: Quản lý đất đai, quản lý trật tự đô thị, vấn đề an sinh xã hội sau dịch Covid-19... (3). Nâng cao trách nhiệm, siết chặt kỷ luật, kỷ cương của đội ngũ cán bộ công chức, viên chức trong thực hiện nhiệm vụ, chức trách được giao. (4). Chỉ đạo chính quyền cấp cơ sở, nhất là cấp xã làm tốt công tác quản lý, giáo dục đối tượng tại địa bàn cơ sở, kịp thời giải quyết các mâu thuẫn trong nội bộ nhân dân, gắn công tác phòng, chống tội phạm nói chung và phòng ngừa tội phạm giết người nói riêng với các cuộc vận động xây dựng đời sống văn hóa, xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh, cơ quan, trường học không có tội phạm và tệ nạn xã hội, xây dựng gia đình hạnh phúc, ấm no, bình đẳng, tiến bộ.

2.1.2. Công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật

Các Bộ, ngành, đoàn thể Trung ương và địa phương tập trung đẩy mạnh công tác tuyên truyền về phòng ngừa tội phạm giết người trên các phương tiện thông tin đại chúng và trực tiếp tại cộng đồng, với các hình thức, biện pháp, nội dung phong phú, đa dạng, phù hợp với tình hình thực tế trong và sau đại dịch Covid-19, phù hợp với nhiều nhóm đối tượng và từng khu vực, trọng tâm là trong các đợt cao điểm tấn công, trấn áp tội phạm, cụ thể như:

- *Bộ Công an*: (1). Ban hành các văn bản tăng cường công tác tuyên truyền, phát động phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc (ANTQ)¹⁹. (2). Thực hiện có hiệu quả Đề án “Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác phổ biến, giáo dục pháp luật giai đoạn 2019 - 2021”, ngày 11/02/2022, Bộ Công an đã chính thức ra mắt trang “Thông tin điện tử phổ biến, giáo dục pháp luật”, Công an các đơn vị, địa phương đã lập trang Fanpage, nhóm zalo, facebook... để tuyên truyền, đem lại hiệu quả cao, được Nhân dân hưởng ứng tích cực, tạo sự lan tỏa trong cộng đồng²⁰. (3). Các cơ quan truyền thông trong CAND đã xây dựng nhiều chương trình, phóng sự tuyên truyền về pháp luật, thủ đoạn của tội phạm để người dân chủ động phòng ngừa²¹. (4). Chỉ đạo lực lượng Công an các cấp trực tiếp và chủ động phối hợp với các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể tổ chức các buổi tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật, ý thức đấu tranh phòng, chống tội phạm cho hàng triệu lượt người tham dự; phối hợp với các cơ quan thông tấn, báo chí xây dựng, đăng tải các phóng sự, tin, bài tuyên truyền về phương thức, thủ đoạn, tính chất, mức độ nguy hiểm của tội phạm, trách nhiệm, hậu quả phải gánh chịu nếu phạm tội, kỹ năng xử lý trong các tình huống bạo lực và các biện pháp phòng ngừa tội phạm giết người trên các phương tiện thông tin đại chúng²²; phát hành tờ rơi,

¹⁹ Quyết định số 239-QĐ/ĐUCA ngày 24/11/2021 về việc ban hành Quy chế công tác dân vận của lực lượng CAND; Chỉ thị số 11/CT-BCA-V05 ngày 17/12/2021 về đổi mới công tác dân vận của lực lượng CAND trong tình hình mới; Thông tư số 122/2021/TT-BCA ngày 21/12/2021 quy định trách nhiệm của Công an các đơn vị địa phương trong công tác xây dựng phong trào toàn dân bảo vệ ANTQ; Chương trình phối hợp số 05-Ctr/BDVTW-BCA ngày 14/4/2022 giữa Ban Dân vận Trung ương và Bộ Công an về phối hợp thực hiện công tác dân vận giai đoạn 2022 - 2026; Hướng dẫn số 22/HD-BCA-V05 ngày 28/11/2022 về xây dựng, nhận rộng mô hình, điển hình tiên tiến trong phong trào toàn dân bảo vệ ANTQ; Chương trình phối hợp số 07/CtrPH-BCA-MTTQ ngày 17/10/2023 giữa Bộ Công an với Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc (MTTQ) Việt Nam và các tổ chức thành viên về “Đẩy mạnh phong trào toàn dân bảo vệ ANTQ trong tình hình mới” giai đoạn 2023 - 2033...

²⁰ **Điển hình**: Công an tỉnh Bến Tre: xây dựng, duy trì thực hiện nhiều trang thông tin mang lại hiệu quả như: “Tăng cường kết nối, tuyên truyền, hướng dẫn tiếp nhận thông tin phòng, chống tội phạm qua mạng xã hội Zalo”, “Tiếng loa an ninh”, “Gần dân, sát dân qua Zalo”; Quảng Bình: mô hình “Zalo - kết nối bình yên”...

²¹ Báo chí CAND đã đăng tải, phát sóng hơn 1.200 tin, bài, phóng sự trên Báo CAND, Báo Điện tử CAND, Kênh ANTV, Website ANTV, Chương trình Phát thanh CAND. Đặc biệt, Chương trình “Hồ sơ vụ án”, “An ninh với cuộc sống” của Truyền hình ANTV (Cục truyền thông CAND) đã tái hiện lại các vụ án nổi tiếng, trong đó có các vụ giết người và đưa ra những bài học rút ra từ các vụ án.

²² **Điển hình**: An Giang tổ chức 1.215 buổi tuyên truyền với 19.764 lượt người tham dự, phát 3.915 thư kêu gọi “Tố giác tội phạm, tệ nạn xã hội và các hành vi vi phạm pháp luật khác”. Bến Tre: đã phát động phong trào bảo vệ ANTQ 24.969 lượt với 831.055 lượt người tham dự. Điện Biên: đã tổ chức 5.578 buổi tuyên truyền với 292.109 lượt người tham dự. Đắk Lắk: tổ chức 5.246 buổi tuyên truyền với 230.983 lượt người tham dự. Phú Thọ: tổ chức 5.242 buổi tuyên truyền với 13.775 lượt người tham dự. Trà Vinh: tổ chức 2.326 buổi tuyên truyền với 40.830 lượt người tham gia...

áp phích... với hình thức đa dạng, nội dung phong phú, phù hợp với nhiều đối tượng, nhiều địa bàn²³.

- *Bộ Quốc phòng*: (1). Chỉ đạo các cơ quan, đơn vị xây dựng kế hoạch tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật liên quan đến công tác phòng ngừa, đấu tranh ngăn chặn tội phạm giết người và quản lý vũ khí, vật liệu nổ, công cụ hỗ trợ đến cán bộ, chiến sĩ, nhân dân trên địa bàn đóng quân, nhất là địa bàn biên giới, hải đảo. (2). Đa dạng các hình thức tuyên truyền, giáo dục cho cán bộ, chiến sĩ thông qua các lớp học chính trị, hệ thống truyền thanh nội bộ hay hoạt động “Ngày chính trị và văn hóa tinh thần” hàng tháng của các đơn vị.

- *Bộ Thông tin và Truyền thông*: đăng tải 86.730 tin, bài phản ánh về công tác phòng, chống tội phạm, trong đó có 2.136 tin, bài có liên quan đến tội phạm giết người, tập trung hướng dẫn kỹ năng nhận diện, xử lý với các tình huống bạo lực, tiềm ẩn bạo lực để người dân nâng cao cảnh giác, có biện pháp phòng ngừa.

- *Bộ Tư pháp*: (1). Tham mưu Hội đồng phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật Trung ương chỉ đạo, hướng dẫn, định hướng về nội dung phổ biến, giáo dục pháp luật trong đó có phòng, chống tội phạm giết người trong Kế hoạch hoạt động hàng năm của Hội đồng. (2). Ban hành kế hoạch triển khai công tác phổ biến, giáo dục pháp luật trong toàn ngành. (3). Tổ chức biên soạn tài liệu, đưa tin bài liên quan đến hòa giải, khiếu nại, tố cáo, việc giải quyết các mâu thuẫn, tranh chấp phát sinh trong quan hệ dân sự, kinh tế, hôn nhân và gia đình, hình phạt nghiêm khắc đối với tội phạm giết người trên Cổng Thông tin điện tử của Bộ Tư pháp để người dân dễ dàng tiếp cận.

- *Bộ Ngoại giao và các cơ quan đại diện Việt Nam ở nước ngoài*: đẩy mạnh tuyên truyền, phổ biến chính sách, pháp luật đối với cộng đồng người Việt Nam ở nước sở tại để nâng cao ý thức phòng, chống tội phạm nói chung, phòng ngừa tội phạm giết người nói riêng, đặc biệt tại các địa bàn có tình hình kinh tế khó khăn, ít cơ hội việc làm hoặc có hoạt động tội phạm diễn biến phức tạp.

- *Tòa án nhân dân tối cao*: (1). Tăng cường tuyên truyền và làm tốt công tác hòa giải, đối thoại tại Tòa án, nâng cao ý thức pháp luật của người dân; góp phần giữ gìn ổn định trật tự xã hội, nhằm hạn chế những mâu thuẫn, tranh chấp là nguy cơ phát sinh tội phạm giết người. (2). Thông qua các cơ quan báo chí, truyền thông của Tòa án nhân dân²⁴ để tuyên truyền phổ biến các quy định về xử lý tội phạm giết người bằng việc đăng toàn văn nội dung Bộ luật tố tụng hình sự, Bộ luật hình sự, công văn chỉ đạo của Tòa án nhân dân tối cao và Ban chỉ đạo phòng, chống tội phạm của Tòa án nhân dân về tăng cường phòng, chống tội phạm hình sự, tội phạm giết người; hướng dẫn áp dụng pháp luật cũng như công tác xét xử các vụ án giết

²³ **Diễn hình:** *Gia Lai*: in và phát hành 1.000 cuốn Thông tin Phổ biến giáo dục pháp luật, 8.000 tờ gấp “Tìm hiểu một số quy định của pháp luật về phản ánh, tố cáo, báo cáo hành vi tham nhũng; bảo vệ tính mạng, sức khỏe, tài sản, danh dự, nhân phẩm của người tố cáo về hành vi tham nhũng, lãng phí”; duy trì chuyên mục “Đấu tranh PCTP và PCMT, HIV/AIDS” trong 9.200 cuốn Sổ tay Phổ biến giáo dục pháp luật ở thôn, làng, khu dân cư và phát hành 1.590 cuốn Sổ tay kiến thức pháp luật dành cho Tuyên truyền viên pháp luật.

²⁴ Báo Công lý, Tạp chí Tòa án nhân dân, Công thông tin điện tử Tòa án nhân dân tối cao, Kênh truyền hình Tòa án nhân dân, Trang thông tin điện tử của các Tòa án nhân dân địa phương.

người tại các Tòa án. (3). Thông qua hoạt động xét xử các vụ án hình sự về tội phạm giết người, Hội đồng xét xử đã lồng ghép phổ biến, giải thích các quy định của pháp luật để xử lý tội phạm giết người, nguyên nhân, điều kiện và các biện pháp phòng ngừa.

- *Đài Truyền hình Việt Nam, Đài Tiếng nói Việt Nam*: phối hợp chặt chẽ với Bộ Công an và các bộ, ngành có liên quan tăng cường công tác tuyên truyền phòng ngừa tội phạm giết người, dành nhiều thời lượng, chuyên trang, chuyên mục²⁵ trên cả 04 loại hình báo chí.

- *Thông tấn xã Việt Nam* đã phát nhiều tin, bài về tăng cường các biện pháp phòng ngừa tội phạm giết người trên Cổng thông tin điện tử <https://vnanet.vn> và các trang báo mạng, kênh truyền hình cũng như các nền tảng mạng xã hội được xác thực, trong đó có Trang Facebook của Thông tấn xã Việt Nam bằng Tiếng Việt²⁶.

- *Tổng Liên đoàn lao động Việt Nam* đổi mới trong tổ chức các hoạt động tuyên truyền, giáo dục nâng cao nhận thức cho công nhân, viên chức, lao động, nhất là ứng dụng tốt các tiện ích của mạng xã hội như: Zalo, Facebook... trong công tác tuyên truyền.

- *Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam*: Chỉ tính riêng trong năm 2023, các cấp Hội đã tổ chức 318.255 cuộc tuyên truyền, giáo dục nâng cao kiến thức, kỹ năng, trong đó có các nội dung về phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội, ma túy và phòng chống xâm hại, bạo lực đối với phụ nữ, trẻ em... Thành lập và duy trì 17.135 mô hình hỗ trợ xây dựng gia đình hạnh phúc, 483 mô hình giáo dục trước hôn nhân và 2.041 mô hình giáo dục cha mẹ.

- *Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh*: (1). Tổ chức cho 100% cán bộ, đoàn viên, thanh niên tham gia cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”. (2). Phát động phong trào “Mỗi đoàn viên thanh niên, thiếu niên là một tuyên truyền viên tích cực về phòng, chống tội phạm, phòng chống ma túy, mại dâm” với các hình thức phong phú, phù hợp với tình hình trong và sau dịch bệnh Covid-19. (3). Tổ chức các hoạt động tư vấn pháp luật, hỗ trợ đoàn viên, thanh niên tiếp cận, sử dụng các hình thức trợ giúp pháp lý, dịch vụ pháp lý liên quan đến tố giác, phòng ngừa tội phạm hình sự²⁷.

²⁵ (1). Triển khai đa dạng nội dung tuyên truyền về phòng, chống tội phạm và bảo đảm an ninh trật tự trên nhiều kênh và hàng chục chuyên mục nổi bật như: An ninh và cuộc sống, Hồ sơ xét xử, Công lý mờ, Vụ án ngay bên bạn... (Đài Truyền hình Việt Nam) và các chương trình: Pháp luật và đời sống, Vì ANTQ... (Đài Tiếng nói Việt Nam). (2). Mỗi năm, Đài Truyền hình Việt Nam phát sóng hơn 100 tin, phóng sự ngắn về phòng ngừa tội phạm giết người trên hệ thống các bản tin, chương trình tin tức. Trong 03 năm thực hiện Công văn số 1676, Đài Tiếng nói Việt Nam phát sóng hơn 1.500 tin, bài trên 04 phương tiện truyền thông: phát thanh, truyền hình, báo in, báo điện tử.

²⁶ Phát hơn 7.400 tin, bài văn bản, ảnh báo chí, tin và phóng sự truyền hình về tăng cường các biện pháp phòng ngừa tội phạm giết người, tích hợp trong các chuyên mục như: “Văn bản, chính sách mới”, “Đời sống - xã hội”, “Pháp luật”... trên Cổng thông tin điện tử; phổ biến trong chuyên mục “Pháp luật” trên Báo Tin tức điện tử; tiểu mục “Pháp luật” trong mục Xã hội trên Báo điện tử VietnamPlus; tiểu mục “Tiêu điểm”, “Nhận diện” trong các Bản tin thời sự 18 giờ, chuyên mục Tòa án nhân dân, Góc nhìn Vnews phát sóng trên Kênh truyền hình Thông tấn.

²⁷ Mô hình Phiên tòa lưu động và Phiên tòa giả định tiếp tục phát huy hiệu quả, góp phần giáo dục, ngăn ngừa tội phạm trong thanh thiếu niên, qua đó tư vấn pháp luật, hỗ trợ đoàn viên, thanh niên tiếp cận, sử dụng các hình thức trợ giúp pháp lý, dịch vụ pháp lý. Các hình thức mới như chương trình “Cà phê với pháp luật”; đội hình “Tư vấn pháp lý lưu động”, chương trình “Pháp luật và cuộc sống”, chương trình ca nhạc - kịch tuyên truyền “Chuyện cần biết”.

- *Các cấp Hội Nông dân*: (1). Tổ chức tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật, trợ giúp pháp lý trên Báo Nông thôn ngày nay, Tạp chí Nông thôn mới và trên Cổng thông tin điện tử của Hội Nông dân Việt Nam. (2). Phối hợp với các ngành chức năng xây dựng và duy trì 5.363 mô hình “Hội Nông dân tham gia tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo của nông dân gắn với thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở và tham gia giám sát, phản biện xã hội” và 6.068 Câu lạc bộ “Nông dân với pháp luật”. (3). Tổ chức tư vấn, hỗ trợ giải quyết vấn đề bạo lực gia đình thông qua đường dây nóng 1900 1768 và thí điểm, duy trì, nhân rộng mô hình “Người cha trách nhiệm”.

- *UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương*: (1). Chỉ đạo rà soát, xây dựng, củng cố các mô hình, nhân rộng điển hình tiên tiến trong phòng, chống tội phạm, tệ nạn xã hội, bảo đảm ANTT phù hợp với tình hình, đặc điểm địa bàn, phát huy tác dụng, hiệu quả cao²⁸. (2). Tăng cường cán bộ xuống cơ sở nắm tình hình kết hợp phổ biến giáo dục pháp luật, phối hợp tổ chức các hội nghị, hội thảo, giao ban, tập huấn nâng cao năng lực chuyên môn cho đội ngũ báo cáo viên, cán bộ cơ sở về các kỹ năng tuyên truyền phòng, chống tội phạm trong đó có tội phạm giết người. (3). Tổ chức tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật với nhiều hình thức đa dạng, phong phú. (4). Phối hợp với MTTQ và các tổ chức thành viên thực hiện có hiệu quả Chương trình phối hợp đẩy mạnh phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc trong tình hình mới gắn với các phong trào, cuộc vận động như: “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh”, “Quy định về khu dân cư xã, phường, thị trấn, cơ quan, doanh nghiệp, nhà trường đạt tiêu chuẩn an toàn về an ninh, trật tự”...

2.2. Phòng ngừa nghiệp vụ

Theo thống kê, khoảng 7,29% số vụ án giết người xảy ra xuất phát từ những hạn chế trong công tác phòng ngừa nghiệp vụ. Tuy đây là một con số không lớn nhưng các lực lượng chức năng đã tiến hành nhiều biện pháp nghiệp vụ để tiếp tục kéo giảm con số này:

- *Bộ Công an*: (1). Chỉ đạo Công an các đơn vị, địa phương thực hiện nghiêm Nghị quyết số 12-NQ/TW ngày 16/3/2022 của Bộ Chính trị về “Đẩy mạnh xây dựng lực lượng CAND thực sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới”, trọng tâm là điều chỉnh, bố trí theo hướng “Bộ tinh, tinh mạnh, huyện toàn diện, xã bám cơ sở”; kiện toàn tổ chức bộ máy của các đơn vị thuộc Cơ quan điều tra các cấp theo hướng tinh, gọn, mạnh, kết hợp điều tra và trinh sát, bảo đảm kết hợp chặt chẽ giữa phòng ngừa, đấu tranh; nâng cao năng lực của Công an cấp xã nhằm giải quyết kịp thời các vụ việc về ANTT ở địa bàn cơ sở. (2). Tăng cường hiệu quả công tác phát hiện nguyên nhân, điều kiện

²⁸ **Điển hình**: Gia Lai: Duy trì Câu lạc bộ: “Phụ nữ nói không với tin dụng đen” và các mô hình: “Gia đình không có người nghiện ma túy”, “Phụ nữ với pháp luật”, “Chi hội phụ nữ không có chồng, con em mắc tệ nạn xã hội, không bạo lực gia đình”... **Hà Tĩnh**: mô hình “Camera giám sát ANTT”, “Khu phố văn minh đô thị”, “Tổ liên gia an toàn về ANTT”, “Phát huy vai trò của người có uy tín trong dòng họ trong việc tuyên truyền vận động chấp hành pháp luật”, “Tổ Tự phòng, tự quản, tự bảo vệ”, “Tổ tuần tra nhân dân”... **Bình Định**: mô hình “Phối hợp đảm bảo ANTT tại bệnh viện”, “Camera an ninh”... **Đông Tháp**: Mô hình “Quản lý, giáo dục, giúp đỡ người nghiện ma túy tại cộng đồng”...

phát sinh tội phạm giết người thông qua công tác điều tra vụ án hình sự theo quy định tại Điều 6 và Điều 233 Bộ luật Tố tụng hình sự nhằm chủ động phòng ngừa. (3). Triển khai quyết liệt các biện pháp, xác định rõ nhiệm vụ, trách nhiệm và đặt ra yêu cầu nâng cao hiệu quả công tác phối hợp giữa các đơn vị nghiệp vụ trong lực lượng Công an và giữa lực lượng Công an với các cơ quan, ban ngành để tăng cường các biện pháp phòng ngừa tội phạm giết người²⁹. (4). Chỉ đạo thực hiện hiệu quả công tác chuyên hóa địa bàn trọng điểm, phức tạp về trật tự, an toàn xã hội; nhiều mô hình phòng, chống tội phạm được củng cố, xây dựng theo hướng xã hội hóa, tự phòng, tự quản, tự bảo vệ, tự hòa giải tại cơ sở³⁰. (5). Triển khai hiệu quả các kế hoạch, phương án phòng, chống tội phạm hình sự khác gắn với công tác phòng ngừa tội phạm giết người, tạo thế trận liên hoàn trong phòng, chống tội phạm³¹. (6). Tăng cường công tác tuần tra vũ trang kết hợp tuần tra nhân dân vào ban đêm tại những tuyến, địa bàn trọng điểm, các khu công nghiệp, tập trung nhiều lao động tự do, quán bar, vũ trường và cửa hàng ăn đêm có sử dụng rượu, bia, chất kích thích; duy trì các tổ công tác kiểm tra tại các khung giờ cao điểm nhằm phát hiện xử lý kịp thời các hành vi vi phạm pháp luật³², trong đó, phát hiện, xử các trường hợp vi phạm quy định về nồng độ cồn khi điều khiển phương tiện tham gia giao thông, góp phần giảm các mâu thuẫn trong nội bộ nhân dân, phòng ngừa tội phạm giết người. (7). Đẩy mạnh công tác vận động thu hồi, đấu tranh với tội phạm, vi phạm pháp luật về vũ khí, vật liệu nổ, công cụ hỗ trợ để góp phần hạn chế điều kiện làm phát sinh tội phạm giết người³³. (8). Chỉ đạo quyết liệt việc xây dựng, hoàn thành, đưa vào vận hành Hệ thống Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư và Hệ thống sản xuất, cấp và quản lý Căn cước công dân, sử dụng thẻ Căn cước có gắn chip điện tử, đã triển khai cấp số định danh cá nhân trên toàn quốc; kết nối với các Bộ, ngành có đủ điều kiện; khai thác hiệu quả ứng dụng trên nền tảng Cơ sở dữ liệu quốc gia dân cư phục vụ công tác nghiệp vụ và quản lý xã hội nói chung, có giá trị phục vụ đắc lực công tác phòng ngừa nói chung và tội phạm giết người nói riêng. (9). Tăng cường kiểm tra việc thực hiện công tác quản lý địa bàn, nắm hộ, nắm người và giải quyết tình hình

²⁹ Phối hợp với Ngân hàng Nhà nước Việt Nam, Bộ Thông tin và Truyền thông triển khai xác thực tài khoản ngân hàng, thuê bao di động và triển khai các gói vay tín chấp (Quyết định số 22/2023/QĐ-TTg ngày 17/8/2023 của Thủ tướng Chính phủ quy định về chính sách tín dụng đối với người chấp hành xong án phạt tù được vay vốn từ Ngân hàng chính sách xã hội để đào tạo nghề và sản xuất, kinh doanh, tạo việc làm).

³⁰ **Điển hình:** *Nghệ An:* “Tự phòng, tự quản, tự bảo vệ, tự hòa giải, tự tố giác tội phạm”. *TP. Cần Thơ:* “Tổ Nhân dân tự quản”. *Lâm Đồng:* “Tổ liên hộ tự quản về ANTT”. *Thanh Hóa:* “Công nhân môi trường - chiến sỹ tuần tra”. *Nam Định:* “Tự quản, tự phòng, tự bảo vệ”...

³¹ **Điển hình:** (1). Phòng ngừa, đấu tranh với tội phạm ma túy trên các tuyến trọng điểm, tập trung tuyến Tây Bắc, Đông Bắc, Bắc miền Trung - Tây Nguyên và Tây Nam. (2). Phương án số 03/PA-BCA-V01 ngày 16/8/2021 về Tăng cường phòng, chống tội phạm, đảm bảo trật tự, an toàn xã hội trong và sau dịch bệnh Covid-19. (3). Phương án số 06/PA-BCA-C02 ngày 16/11/2021 về Xử lý, giải quyết một số tình huống cấp bách, phức tạp khi xảy ra vụ án đặc biệt nghiêm trọng xâm phạm TTXH.

³² Trong 03 năm, lực lượng Công an đã kiểm tra 258.501 lượt cơ sở kinh doanh, phát hiện 30.638 trường hợp vi phạm tại các cơ sở kinh doanh có điều kiện về ANTT; xử lý 711 vụ với 2.429 đối tượng.

³³ **Điển hình trong năm 2023:** *Bắc Kạn:* Tuyên truyền pháp luật 243 buổi với 13.788 lượt người tham gia về vũ khí, vật liệu nổ, công cụ hỗ trợ và pháo; vận động thu hồi hơn 21 khẩu súng các loại, 652 viên đạn và một số linh kiện khác. *Hà Tĩnh:* Tuyên truyền, vận động 530 công dân giao nộp 156 khẩu súng, 2,62kg thuốc nổ, 07 kíp nổ, 21 đầu đạn, lựu đạn, 251 viên đạn, 112 công cụ hỗ trợ, 120 vũ khí thô sơ...

tại địa bàn cơ sở, gắn với quản lý ngành, nghề đầu tư, kinh doanh có điều kiện về ANTT³⁴. (10). Triển khai đồng bộ các giải pháp, huy động cả hệ thống chính trị tham gia phòng ngừa tội phạm, tệ nạn xã hội, quản lý chặt chẽ các loại đối tượng, nhất là người có tiền án, tiền sự, đối tượng tâm thần, đối tượng sử dụng ma túy có biểu hiện loạn thần, “ngáo đá”³⁵. (11). Tổ chức hội thảo khoa học, hội nghị, hội ý nghiệp vụ về nâng cao hiệu quả công tác phòng ngừa, điều tra, xử lý tội phạm giết người tại nhiều địa phương. (12). Làm tốt công tác tuyên truyền để trấn áp tội phạm, trấn an dư luận ngay sau khi có vụ án giết người xảy ra. (13). Phối hợp Viện kiểm sát, Tòa án xác định các vụ án điểm về giết người để điều tra, truy tố, xét xử nhằm răn đe, phòng ngừa.

- *Tòa án nhân dân tối cao*: (1). Tập trung tăng cường công tác giáo dục nghiệp vụ cho đội ngũ Thẩm phán, Thư ký các Tòa án thông qua các hội nghị trực tuyến tập huấn nghiệp vụ được tổ chức định kỳ với gần 800 điểm cầu trên cả nước, đồng thời qua đó giải đáp, hướng dẫn một số vướng mắc trong thực tiễn xét xử các vụ án giết người, đảm bảo chất lượng, tiến độ xét xử và áp dụng pháp luật thống nhất. (2). Hàng năm, 03 Tòa án nhân dân cấp cao đều tổ chức Hội nghị rút kinh nghiệm xét xử tại 03 khu vực: miền Bắc, miền Trung - Tây Nguyên, miền Nam nhằm trao đổi, kiến nghị và lãnh đạo Tòa án nhân dân tối cao giải đáp vướng mắc trong thực tiễn xét xử³⁶.

- *Bộ Quốc phòng*: (1). Làm tốt chức năng quản lý nhà nước về ANTT ở khu vực biên giới, hải đảo theo quy định của Luật Biên phòng Việt Nam và Luật Cảnh sát biển Việt Nam. (2). Phối hợp với Bộ Công an vận động, thu hồi vũ khí, vật liệu nổ, công cụ hỗ trợ. (3). Phối hợp chặt chẽ với cấp ủy, chính quyền địa phương trong công tác quản lý an ninh, trật tự địa bàn, kịp thời phát hiện, ngăn chặn hoạt động của tội phạm.

- *Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội* chủ trì, phối hợp với các cơ quan có liên quan: (1). Rà soát, quản lý, nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác cai nghiện ma túy, quản lý sau cai nghiện, giáo dục nghề nghiệp, tái hòa nhập cộng đồng cho người đã cai nghiện ma túy³⁷. (2). Phối hợp với các cơ quan chức năng đấu tranh,

³⁴ Trong năm 2022, 2023, đã lập danh sách 542 cơ sở hoạt động ngành, nghề đầu tư kinh doanh có liên quan đến ANTT có biểu hiện nghi vấn, có điều kiện khả năng phát sinh tội phạm, vi phạm pháp luật về ma túy; 210 cơ sở nghi vấn liên quan đến mại dâm và 329 cơ sở nghi vấn liên quan đến “tín dụng đen”. Hướng dẫn Công an các địa phương thu hồi 131/131 Giấy chứng nhận đủ điều kiện về ANTT kinh doanh dịch vụ đòi nợ theo quy định Luật Đầu tư năm 2020, qua đó góp phần hạn chế vi phạm pháp luật phát sinh từ các hoạt động kinh doanh dịch vụ đòi nợ.

³⁵ Hướng dẫn số 01/HD-C02-C04 ngày 02/9/2021 của Cục Cảnh sát hình sự - Cục Cảnh sát điều tra tội phạm về ma túy với các biện pháp quản lý, phòng ngừa cụ thể liên quan đến đối tượng sử dụng ma túy có biểu hiện loạn thần, “ngáo đá”.

³⁶ Tại Hội nghị rút kinh nghiệm xét xử khu vực miền Trung - Tây Nguyên được tổ chức tại Đà Nẵng vào ngày 09/6/2023, lãnh đạo Tòa án nhân dân tối cao đã tập trung giải đáp, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc về việc thống nhất trong nhận thức và áp dụng pháp luật đối với Án lệ số 47.

³⁷ Tham mưu Chính phủ ban hành Nghị định số 116/NĐ-CP ngày 21/12/2021 quy định chi tiết một số điều của Luật phòng, chống ma túy, Luật xử lý vi phạm hành chính về cai nghiện ma túy và quản lý sau cai nghiện; Quyết định số 1393/QĐ-LĐTBXH ngày 30/12/2022 của Bộ Lao động- Thương binh và Xã hội về việc phê duyệt Dự án “Nâng cao hiệu quả công tác cai nghiện ma túy và phòng ngừa nghiện ma túy đối với nhóm người có nguy cơ cao và người sử dụng trái phép chất ma túy”...

ngăn chặn, xử lý nghiêm số cán bộ thoái hóa biến chất tiếp tay cho các đối tượng làm giả hồ sơ bệnh án tâm thần.

3. Công tác xây dựng và hoàn thiện các văn bản pháp luật

Các bộ, ngành, địa phương trong phạm vi lĩnh vực quản lý đã tiến hành rà soát các văn bản quy phạm pháp luật, kịp thời sửa đổi, bổ sung, bãi bỏ các văn bản không phù hợp và chủ động phát hiện, sửa đổi những quy định còn mâu thuẫn, chồng chéo để kiến nghị cấp có thẩm quyền xử lý, nhất là các văn bản pháp luật liên quan đến công tác phòng ngừa, đấu tranh với tội phạm hình sự nói chung, tội phạm giết người nói riêng, cụ thể:

- *Bộ Công an*: (1). Đề xuất Chính phủ trình Quốc hội khóa XIV thông qua Luật Phòng, chống ma túy 2021 và ban hành Nghị định số 105/2021/NĐ-CP ngày 04/12/2021 của Chính phủ quy định chi tiết, hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Phòng, chống ma túy góp phần nâng cao hiệu quả quản lý người nghiện, người nghi sử dụng ma túy, giảm tỷ lệ phạm tội giết người do ngáo đá, nghiện ma túy. (2). Chủ trì, phối hợp với các đơn vị liên quan xây dựng nhiều văn bản quy phạm pháp luật có liên quan³⁸.

- *Bộ Tư pháp*: (1). Phối hợp với các Bộ, ngành có liên quan đề xuất Chính phủ trình Quốc hội thông qua Luật số 02/2021/QH15 ngày 12/11/2021 sửa đổi, bổ sung một số điều của Bộ luật Tố tụng hình sự năm 2015. (2). Phối hợp với các Bộ, ngành liên quan xây dựng các văn bản quy phạm pháp luật quy định việc áp dụng các biện pháp xử lý hành chính áp dụng đối với cá nhân vi phạm pháp luật về ANTT, an toàn xã hội, bao gồm biện pháp giáo dục tại xã, phường, thị trấn, đưa vào cơ sở giáo dục, đưa vào cơ sở giáo dục bắt buộc, đưa vào cơ sở cai nghiện bắt buộc. (3). Biên soạn và xuất bản sách Bình luận Bộ luật Hình sự năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2017), phần các tội phạm cụ thể. Đồng thời xây dựng tài liệu hỏi đáp tình huống kiến thức pháp luật dành cho Hòa giải viên ở cơ sở, ở vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số. (4). Phối hợp với Tòa án nhân dân tối cao xây dựng Chương trình phối hợp số 1603/CTPH-BTP-TANDTC ngày 19/5/2022 về người thực hiện trợ giúp pháp lý trực tại Tòa án nhân dân nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho người thuộc diện trợ giúp pháp lý được tiếp cận dịch vụ trợ giúp pháp lý.

- *Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội chủ trì, phối hợp với Bộ Y tế* và các bộ, ngành liên quan tham mưu Chính phủ ban hành Nghị định số 20/2021/NĐ-CP ngày 15/3/2021 quy định chính sách trợ giúp xã hội đối với đối tượng bảo trợ xã hội và 04 quyết định về thực hiện các chương trình như: Chương trình công tác xã hội giai đoạn 2021 - 2030; Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho

³⁸ Nghị định 144/2021/NĐ-CP ngày 31/12/2021 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực ANTT, an toàn xã hội; phòng, chống tệ nạn xã hội; phòng cháy, chữa cháy; cứu nạn, cứu hộ; phòng, chống bạo lực gia đình; Nghị định số 140/2021/NĐ-CP ngày 31/12/2021 của Chính phủ quy định chế độ áp dụng biện pháp xử lý hành chính đưa vào trường giáo dục và cơ sở giáo dục bắt buộc; Thông tư liên tịch số 08/2021/TTLT-BQP-BCA-VKSNDTC ngày 14/01/2021 quy định về phối hợp trong việc bắt, tạm giữ và kiểm sát việc bắt, tạm giữ của cơ quan, người được giao nhiệm vụ tiến hành hoạt động điều tra của Bộ đội Biên phòng, lực lượng Cảnh sát biển; Thông tư liên tịch số 01/2021/TTLT-VKSNDTC-BCA-BQP-BNN&PTNT-BTC ngày 29/11/2021 hướng dẫn áp dụng căn cứ tạm đình chỉ vì lý do bất khả kháng do thiên tai, dịch bệnh theo điểm c khoản 1 Điều 148 và điểm d khoản 1 Điều 229 và điểm d khoản 1 Điều 247 Bộ luật Tố tụng hình sự...

người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng giai đoạn 2021 - 2030.

- *Tòa án nhân dân tối cao*: (1). Chủ trì, phối hợp với các đơn vị hữu quan ban hành các thông tư liên tịch hướng dẫn thống nhất các quy định của pháp luật trong quá trình giải quyết, xét xử các vụ án giết người³⁹. (2). Ban hành các văn bản quy phạm pháp luật hướng dẫn áp dụng một số nội dung có liên quan đến tội phạm nói chung, tội phạm giết người nói riêng⁴⁰. (3). Ban hành văn bản pháp lý áp dụng trong một số trường hợp đối với tội giết người⁴¹.

- *Các Bộ, ngành* khác theo chức năng, nhiệm vụ đã tham mưu ban hành nhiều văn bản pháp luật góp phần làm giảm các nguyên nhân, điều kiện của tội phạm giết người như: Ngân hàng Nhà nước xây dựng Luật phòng chống rửa tiền (sửa đổi); Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch tham mưu Chính phủ ban hành Nghị định số 38/NĐ-CP ngày 29/3/2021 quy định xử phạt hành chính trong lĩnh vực văn hóa và quảng cáo...

4. Công tác điều tra, xử lý tội phạm giết người

4.1. Công tác điều tra

- Xác định tội phạm giết người là loại tội phạm có tính chất đặc biệt nghiêm trọng, ảnh hưởng đến tình hình ANTT, do đó khi tiếp nhận thông tin vụ án xảy ra, Công an các đơn vị, địa phương đã nhanh chóng vào cuộc, huy động các lực lượng, sử dụng đồng bộ các biện pháp, phương tiện nghiệp vụ để khẩn trương điều tra, khám phá, bắt giữ nhanh và xử lý nghiêm các đối tượng theo quy định pháp luật; việc tuân thủ, chấp hành pháp luật trong công tác điều tra, điều tra mở rộng vụ án luôn được coi trọng, đảm bảo không làm oan người vô tội, không để bỏ lọt tội phạm. Việc triển khai lực lượng Công an chính quy đảm nhiệm các chức danh Công an xã đã phát huy hiệu quả trong công tác phòng ngừa và hỗ trợ công tác điều tra xử lý tội phạm ở địa bàn cơ sở, đảm bảo thực hiện hiệu quả các quy định của Bộ luật Tố tụng hình sự năm 2015 (sửa đổi bổ sung năm 2021).

³⁹ Thông tư liên tịch số 04/2021/TTLT-TANDTC-VKSNDTC-BCA-BQP quy định phối hợp trong thực hiện trình tự, thủ tục giám đốc thẩm, miễn chấp hành hình phạt cải tạo không giam giữ, miễn chấp hành thời hạn cấm cư trú, quản chế còn lại; Thông tư liên tịch số 05/2021/TTLT-TANDTC-VKSNDTC-BCA-BQP-BTP quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành tổ chức phiên tòa trực tuyến; Công văn số 02/TANDTC-PC ngày 02/8/2021 về việc giải đáp một số vướng mắc trong xét xử...

⁴⁰ Nghị quyết số 01/2021/NQ-HĐTP ngày 20/12/2021 của Hội đồng thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao hướng dẫn áp dụng Điều 21 của Bộ luật Hình sự và việc xét xử vụ án hình sự về tội cho vay nặng lãi trong giao dịch dân sự; Nghị quyết số 01/2022/NQ-HĐTP ngày 15/4/2022 của Hội đồng thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao hướng dẫn sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị quyết số 02/2018/NQ-HĐTP ngày 15/5/2018 hướng dẫn áp dụng Điều 65 của Bộ luật Hình sự về án treo; Văn bản hợp nhất số 02/VBHN-TANDTC ngày 07/9/2022 hướng dẫn áp dụng Điều 65 của Bộ luật Hình sự về án treo; Nghị quyết số 03/2022/NQ-HĐTP ngày 09/9/2022 của Hội đồng thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao hướng dẫn áp dụng quy định tại Điều 304, Điều 305, Điều 306, Điều 307 và Điều 308 của Bộ luật Hình sự về các tội liên quan đến vũ khí quân dụng, vật liệu nổ và công cụ hỗ trợ...

⁴¹ Quyết định số 594/QĐ-CA ngày 31/12/2021, Chánh án Tòa án nhân dân tối cao công bố Án lệ số 45/2021/AL về việc xác định bị cáo phạm tội “Giết người” trong trường hợp “phạm tội chưa đạt” và Án lệ số 47/2021/AL về việc xác định tội danh thuộc trường hợp bị cáo dùng hung khí nguy hiểm đâm và vùng trọng yếu của cơ thể bị hại; Quyết định số 39/QĐ-CA ngày 24/02/2023, Chánh án Tòa án nhân dân tối cao đã công bố Án lệ số 59/2023/AL về lỗi cố ý gián tiếp trong vụ án “Giết người”.

- Theo thống kê của Bộ Công an, từ 15/12/2020 đến 14/12/2023, lực lượng Công an đã phát hiện 3.784 vụ giết người⁴², đã điều tra khám phá 3.745 vụ án, bắt xử lý 5.626 đối tượng, đạt tỷ lệ 98,97%, trong đó Công an 42 tỉnh, thành phố có tỷ lệ điều tra, khám phá án giết người đạt 100%.

- Từ ngày 15/12/2020 đến 14/11/2023, các Cơ quan điều tra hình sự thuộc Bộ Quốc phòng đã tiếp nhận tổng số 22 vụ/26 bị can. Kết quả giải quyết cụ thể: Năm 2021: 11 vụ/06 bị can; năm 2022: 06 vụ/13 bị can (giảm 05 vụ, tăng 07 bị can so với năm 2021); năm 2023: 05 vụ/07 bị can (giảm 01 vụ, giảm 06 bị can so với năm 2022). Đã kết thúc điều tra, đề nghị truy tố 18 vụ/26 bị can; tạm đình chỉ 04 vụ do chưa xác định được đối tượng gây án.

4.2. Công tác truy tố, xét xử

- Theo thống kê của Viện kiểm sát nhân dân tối cao, từ ngày 15/12/2020 đến 14/11/2023, Viện kiểm sát nhân dân các cấp đã thực hành quyền công tố và kiểm sát điều tra đối với 4.151 vụ án giết người với 7.003 bị can⁴³. Trong đó năm 2021: 1.195 vụ/1.912 bị can, năm 2022: 1.384 vụ/2.328 bị can, năm 2023: 1.572 vụ/2.763 bị can.

Cũng trong kỳ báo cáo, Viện Kiểm sát nhân dân các cấp đã thực hành quyền công tố và kiểm sát điều tra 8.009 vụ với 13.533 bị can (bao gồm cả các vụ án từ kỳ trước chuyển sang và các vụ án khởi tố mới). Trong đó Cơ quan Cảnh sát điều tra các cấp đã kết thúc điều tra, đề nghị truy tố: 4.861 vụ với 8.797 bị can; đình chỉ 298 vụ/219 bị can; tạm đình chỉ 250 vụ/178 bị can, còn lại đang tiếp tục điều tra 2.600 vụ/4.339 bị can.

Tòa án nhân dân các cấp, từ ngày 01/12/2020 đến 31/10/2023 đã giải quyết 5.352 vụ với 9.685 bị cáo phạm tội giết người⁴⁴ theo thủ tục sơ thẩm; đã giải quyết, xét xử 5.352 vụ/9.685 bị cáo, đạt tỷ lệ 100% về số vụ và số bị cáo⁴⁵. Nhiều vụ án giết người gây bức xúc dư luận đã được các cơ quan tố tụng lựa chọn đưa vào “án điểm” để tập trung điều tra, truy tố, xét xử nhanh với hình phạt nghiêm khắc, có tác dụng giáo dục, răn đe mạnh mẽ.

III. NHẬN XÉT

1. Ưu điểm

Qua 03 năm thực hiện Công văn số 1676, các Bộ, ngành, cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc Chính phủ, UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương đã

⁴² Trong đó: 02 vụ giết người do đòi nợ thuê, 47 vụ giết người do băng nhóm giải quyết mâu thuẫn, 04 vụ do băng nhóm thanh toán lẫn nhau và 83 vụ giết người do côn đồ cần quấy gây ra. (Tổng số: 136 vụ = chiếm 3,58% so với tổng số vụ án giết người), đã điều tra khám phá 136 vụ án, đạt tỷ lệ 100%.

⁴³ Bao gồm các vụ án mới xảy ra trong kỳ và các vụ án phục hồi điều tra (đã tạm đình chỉ điều tra tại các kỳ trước).

⁴⁴ Gồm các tội danh: Tội giết người (Điều 123); Tội giết hoặc vứt con mới đẻ (Điều 124); Tội giết người trong trạng thái tinh thần bị kích động mạnh (Điều 125); Tội giết người do vượt quá giới hạn phòng vệ chính đáng hoặc do vượt quá mức cần thiết khi bắt giữ người phạm tội (Điều 126).

⁴⁵ Trong số 4.612 vụ với 7.691 bị cáo Tòa án cấp sơ thẩm đã đưa ra xét xử, các Tòa án đã tuyên phạt 633 bị cáo tù chung thân và tử hình; 1.185 bị cáo tù từ 15 năm đến 20 năm; 3.527 bị cáo tù từ 07 đến 15 năm; 1.602 bị cáo tù từ 03 năm đến 07 năm; 582 bị cáo tù từ 03 năm trở xuống, còn lại là các hình phạt khác.

bám sát nội dung chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ, cụ thể hóa thành những nhiệm vụ, giải pháp phù hợp với từng đơn vị, địa phương nhằm tăng cường các biện pháp phòng ngừa tội phạm giết người, bước đầu đã đạt được những kết quả đáng ghi nhận là:

- Công tác quản lý nhà nước trên các lĩnh vực, gắn với phòng ngừa tội phạm giết người được triển khai mạnh mẽ.

- Công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật tiếp tục được tăng cường với nhiều hình thức mới.

- Lực lượng Công an phát huy tốt vai trò chủ công, nòng cốt, phối hợp chặt chẽ với các cấp, các ngành, huy động được sức mạnh của cả hệ thống chính trị và Nhân dân vào công tác phòng ngừa tội phạm giết người, góp phần bảo đảm trật tự, an toàn xã hội, phục vụ hiệu quả nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội của đất nước.

- Chất lượng giải quyết, xét xử các vụ án giết người từng bước được nâng lên. Đặc biệt các vụ án lớn, đặc biệt nghiêm trọng, được dư luận xã hội quan tâm đều có sự phối hợp chặt chẽ giữa các cơ quan tiến hành tố tụng trong quá trình giải quyết.

2. Tồn tại, hạn chế - khó khăn, vướng mắc

Ngoài những kết quả đạt được, công tác phòng ngừa tội phạm giết người còn gặp một số tồn tại, hạn chế và khó khăn, vướng mắc:

- *Tồn tại, hạn chế trong quản lý xã hội làm phát sinh nguyên nhân, điều kiện xảy ra tội phạm giết người:* (1). Phong trào toàn dân bảo vệ ANTQ phát triển chưa đồng đều giữa các vùng, miền, địa phương. Tại một số địa phương, công tác xây dựng, củng cố, nâng cao chất lượng Bảo vệ dân phố, Đội dân phòng, Tổ nhân dân tự quản được cấp ủy, chính quyền địa phương quan tâm, bước đầu trở thành lực lượng nòng cốt trong công tác toàn dân bảo vệ ANTQ. Tuy nhiên chế độ phụ cấp cho các lực lượng này chưa có hoặc có rất thấp nên ảnh hưởng đến hiệu quả công tác của các lực lượng. Bên cạnh đó, công tác khen thưởng đối với các tập thể, cá nhân có thành tích xuất sắc trong phong trào toàn dân bảo vệ ANTQ, nhất là nhân dân trực tiếp tham gia đấu tranh phòng, chống tội phạm chưa kịp thời cũng làm giảm sút sự nhiệt tình của nhân dân trong công tác này. (2). Công tác phối hợp giữa các cấp, các ngành, các tổ chức xã hội trong phòng ngừa tội phạm giết người còn hạn chế, chưa được tiến hành thường xuyên, thống nhất, mặc dù giữa Công an, MTTQ và các tổ chức thành viên đều có chương trình, kế hoạch, quy chế phối hợp liên ngành, liên tịch để thực hiện công tác phòng ngừa tội phạm và vi phạm pháp luật, nhưng thực tế các tổ chức đoàn thể, chính trị chưa phát huy hết vai trò trách nhiệm, xem đây là trách nhiệm của lực lượng Công an. (3). Mô hình phòng, chống tội phạm được cấp ủy, chính quyền các địa phương quan tâm xây dựng, góp phần quan trọng vào công tác phòng, chống tội phạm giết người nhưng thực tế vẫn còn mô hình hoạt động chưa hiệu quả nhưng không có kế hoạch củng cố, nâng cao chất lượng hoạt động; chưa quan tâm tổ chức sơ kết, tổng kết, phổ biến nhân rộng. (4). Lực lượng Công an xã hiện đang được tập trung xây dựng một cách chính quy tuy nhiên khối lượng công việc ở địa bàn cơ sở rất lớn, nhất là nhiều địa bàn cơ sở rộng, giao thông đi lại khó khăn, điều kiện cơ sở vật chất còn thiếu... ảnh hưởng rất

lớn đến hiệu quả, tính khả thi của các nhiệm vụ được giao cho lực lượng này. Bên cạnh đó, một số quy định về giải quyết mâu thuẫn, tranh chấp phát sinh trong quan hệ dân sự, kinh tế, hôn nhân gia đình... chưa thật sự phù hợp, có lúc còn bất cập. Những nguyên nhân này dẫn đến công tác phòng ngừa ngay từ cơ sở còn hạn chế, một số nơi chưa chủ động, kịp thời phát hiện và giải quyết mâu thuẫn trong nhân dân ngay từ khi mới phát sinh, hoặc việc giải quyết những tranh chấp của người dân còn chưa triệt để, mâu thuẫn kéo dài, gây bức xúc và có nguy cơ trở thành nguyên nhân gây ra các hành vi phạm tội. (5). Thời gian gần đây, tình trạng giết người thân trong gia đình, giết người do các đối tượng sử dụng ma túy, chất kích thích, những người mắc bệnh tâm thần, các đối tượng ở tuổi vị thành niên gây ra có xu hướng gia tăng, trong khi việc quản lý những đối tượng này chưa được sự phối hợp chặt chẽ của chính quyền cơ sở và gia đình. (6). Mặt trái của nền kinh tế thị trường và thông tin tiêu cực, văn hóa phẩm đồi trụy, trào lưu sai lệch, cổ súy hành vi côn đồ, bạo lực xuất hiện ngày càng nhiều trên mạng xã hội... góp phần không nhỏ vào lối sống thực dụng, ích kỷ, coi thường pháp luật, dễ bị kích động của một bộ phận người dân, nhất là tầng lớp thanh thiếu niên. (7). Công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật mặc dù đã được tăng cường nhưng nội dung chậm đổi mới, hình thức, biện pháp chưa đa dạng, chưa phù hợp với từng nhóm đối tượng, nhất là học sinh, sinh viên và trong bối cảnh hội nhập kinh tế, thời đại công nghệ thông tin phát triển dẫn đến việc Nhân dân, đặc biệt thanh thiếu niên chưa hiểu hoặc chưa ý thức hết được nguyên nhân, điều kiện và hậu quả của tội phạm giết người để có biện pháp chủ động phòng ngừa.

- *Khó khăn trong việc chủ động phòng ngừa, ngăn chặn tội phạm giết người:* Hơn 90% các vụ giết người xảy ra xuất phát từ những mâu thuẫn trong nội bộ nhân dân, có những mâu thuẫn do bột phát ngay tại thời điểm phạm tội, đối tượng gây án đa dạng về thành phần, đa số phạm tội lần đầu, chưa có tiền án, tiền sự.

- *Vướng mắc của các cơ quan tiến hành tố tụng trong điều tra, xử lý các vụ án giết người:* (1). Phân biệt giữa hành vi giết người và cố ý gây thương tích trong một số trường hợp nhất định như: hành vi giết người chưa đạt và hành vi cố ý gây thương tích; trường hợp giết người với lỗi cố ý gián tiếp khi hậu quả chưa xảy ra với trường hợp hậu quả đã xảy ra. (2). Định tội danh trong trường hợp giết người nhằm cướp tài sản nhưng bị hại không chết (giết người hay cướp tài sản với tình tiết định khung gây thương tích cho bị hại). (3). Việc xác định bị hại đã “chết” hay chưa trong trường hợp giết người nhưng bị hại bị tổn thương với tỷ lệ 99% để xác định là giết người hay giết người trong trường hợp phạm tội chưa đạt.

3. Nguyên nhân

Tội phạm giết người trong những năm gần đây đang có xu hướng tăng về số lượng và tính chất nghiêm trọng. Có nhiều nguyên nhân dẫn đến tình trạng này nhưng chúng ta có thể chia thành các nhóm nguyên nhân chính sau:

- *Nguyên nhân về kinh tế:* (1). Do tác động tiêu cực của dịch bệnh Covid-19 dẫn đến sự suy thoái của nền kinh tế, khiến cho nhiều Công ty, doanh nghiệp phá sản, kéo theo đó là hàng loạt người rơi vào tình trạng giảm thu nhập, thất nghiệp, thiếu việc làm trầm trọng. Khó khăn kinh tế, không có việc làm tạo ra áp lực lớn

lên tâm lý của con người. Những bức xúc và dồn nén trong tâm lý chỉ cần một mâu thuẫn nhỏ cũng rất dễ phát sinh những tình huống, hành vi tiêu cực, nảy sinh ý định phạm tội, trong đó có tội giết người. (2). Mặt khác, những người thất nghiệp, thiếu việc làm thường có tình trạng vô tổ chức, vô kỷ luật, nhiều thời gian rảnh rỗi nên dễ sa ngã vào các tệ nạn xã hội (cờ bạc, rượu chè, ma túy...) là một trong những nguyên nhân làm phát sinh tội phạm. (3). Xuất hiện một số đối tượng có dấu hiệu hoạt động bảo kê, đâm thuê, chém mướn, đòi nợ thuê. Những đối tượng này sẵn sàng bất chấp các quy định pháp luật, phạm trù đạo đức, chuẩn mực xã hội nên nguy cơ dẫn đến hành vi giết người rất cao.

- *Nguyên nhân về tâm lý, văn hóa, giáo dục của môi trường xã hội:* (1). Trình độ học vấn thấp, nhận thức về pháp luật còn hạn chế, sống thiếu lý tưởng cùng với tệ nạn xã hội, các loại hình văn hóa độc hại như phim ảnh, game bạo lực... lan tràn, làm cho một bộ phận người dân, nhất là thanh thiếu niên dễ sa ngã, bị kích động và phạm tội. (2). Trong điều kiện hiện nay, xã hội thiên về cách sống cá nhân, bàng quan trước cuộc sống của người khác. Mà một trong những nguyên nhân làm phát sinh tội phạm chính là phản ứng tự phát của cá nhân trước sự thiếu quan tâm, chia sẻ của những người xung quanh. Cảm giác cô độc, bị phân biệt đối xử, lệ thuộc và trả thù cá nhân cũng là nguyên nhân gây ra tội phạm giết người. (3). Giáo dục trong gia đình đóng vai trò rất quan trọng đối với sự hình thành và phát triển mọi mặt của con người. Tuy nhiên hiện nay việc xây dựng, phát huy và củng cố gia đình truyền thống có lúc, có nơi còn bị xem nhẹ. Một số gia đình có lối sống tiêu cực, ảnh hưởng trực tiếp đến việc hình thành, hoàn thiện nhân cách ở trẻ em, tác động đến các hành vi chuẩn mực ở trẻ, làm cho trẻ gặp khó khăn trong quá trình xã hội hóa cá nhân và có thể đi chệch hướng, dẫn tới những hành vi vi phạm pháp luật...

- *Nguyên nhân về tổ chức và quản lý Nhà nước:* (1). Quy định của pháp luật về tội phạm giết người thuộc trường hợp “Phạm tội chưa đạt” (*Án lệ số 45/2021/AL*) hoặc đối tượng dùng hung khí nguy hiểm đâm vào vùng trọng yếu của cơ thể bị hại nhưng chưa dẫn đến hậu quả chết người (*Án lệ 47/2021/AL*), một số vụ án trước đây khởi tố vụ án Cố ý gây thương tích thì nay khởi tố vụ án Giết người, do đó làm gia tăng số liệu thống kê về số vụ án giết người⁴⁶. (2). Công tác quản lý nhân khẩu, hộ khẩu, khai báo tạm trú, tạm vắng, quản lý các đối tượng có nguy cơ cao, quản lý vũ khí quân dụng... còn có sơ hở, bất cập, chưa theo kịp để đáp ứng đòi hỏi của thực tiễn ở nhiều địa phương, tạo điều kiện phát sinh tội phạm nói chung và tội phạm giết người nói riêng. (3). Chưa có sự phối hợp hoặc phối hợp thiếu chặt chẽ giữa các cơ quan Nhà nước trong hoạt động phòng ngừa tội phạm, dẫn đến tồn tại những nguyên nhân, điều kiện làm phát sinh tội phạm. (4). Hoạt động quản lý giữ gìn ANTT, an toàn xã hội còn nhiều hạn chế: lực lượng chuyên trách, bán chuyên trách còn thiếu và yếu; thiếu những điều kiện làm việc cần thiết; hoạt động tuần tra, kiểm soát chưa được thực hiện thường xuyên; mối quan hệ giữa các cơ quan bảo vệ pháp luật chưa thực sự đồng bộ, nhất là trong quá trình điều tra, truy tố, xét xử tội phạm, giáo dục, cải tạo phạm nhân...

⁴⁶ Năm 2023, trên tổng số 1.373 vụ án và 2.120 đối tượng phạm tội giết người có 310 vụ (chiếm 22,58%) và 425 đối tượng (chiếm 20,05%) bị khởi tố theo Quy định tại Án lệ.

IV. PHƯƠNG HƯỚNG, NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM TRONG THỜI GIẠN TỐI

Thời gian tối, tội phạm giết người dự báo vẫn tiếp tục diễn biến phức tạp, xuất phát từ nhiều nguyên nhân nhưng chủ yếu vẫn là do mâu thuẫn về kinh tế, từ tranh chấp đất đai, tài sản, ghen tuông tình ái, mâu thuẫn trong sinh hoạt hàng ngày hoặc bột phát khi sử dụng rượu bia, va chạm giao thông..., cũng có thể xuất phát từ trình độ văn hóa lạc hậu của đối tượng, do mê tín dị đoan... Đối tượng phạm tội giết người đa dạng về thành phần, đa số phạm tội lần đầu, chưa có tiền án, tiền sự hoặc do người nghiện ma túy, “ngáo đá”, tâm thần, các đối tượng ở tuổi vị thành niên gây án nên khó khăn trong công tác nhận diện.

Để nâng cao hiệu quả công tác phòng ngừa tội phạm giết người trong thời gian tối, đề nghị các Bộ, ngành và địa phương tiếp tục tập trung thực hiện các nhiệm vụ trọng tâm sau:

1. Bộ Công an (Cơ quan Thường trực Ban Chỉ đạo 138/CP):

- Chỉ đạo các đơn vị nghiệp vụ, Công an các địa phương: (1). Tăng cường công tác nghiệp vụ đối với những địa bàn trọng điểm về tội phạm và tệ nạn xã hội, địa bàn có tranh chấp, khiếu kiện trong nội bộ nhân dân, địa bàn có nhiều mâu thuẫn trong gia đình, mâu thuẫn giữa các băng nhóm thanh thiếu niên để tham mưu cho cấp ủy, chính quyền cơ sở có biện pháp phòng ngừa tội phạm xảy ra. (2). Kịp thời phát hiện các băng, nhóm tội phạm có dấu hiệu nghi vấn hoạt động phạm tội như: bảo kê, cho vay nặng lãi, đòi nợ thuê, cố ý gây thương tích, đánh bạc... để tập trung quản lý và có kế hoạch triệt phá, ngăn chặn. (3). Tăng cường công tác tuần tra kiểm soát, chú ý khu vực, địa bàn phức tạp về ANTT, kịp thời phát hiện, xử lý nghiêm các hành vi côn đồ, càn quấy, gây rối trật tự công cộng, tàng trữ hung khí... ngăn chặn kịp thời các vụ việc xô xát, những mâu thuẫn bộc phát dẫn đến hành vi vi phạm pháp luật. (4). Chủ động xây dựng và thực hiện các kế hoạch phòng, chống tội phạm ma túy, là một trong những nguyên nhân làm phát sinh tội phạm giết người. (5). Tăng cường công tác quản lý nhân hộ khẩu trên địa bàn, làm tốt công tác quản lý nhà nước về ANTT, nhất là các hoạt động kinh doanh các dịch vụ nhạy cảm dễ phát sinh tội phạm như: nhà hàng, quán bar, karaoke, quán ăn có rượu, bia..., việc sản xuất lưu hành các ấn phẩm văn hóa, sách báo, băng đĩa hình... có nội dung kích động bạo lực, đòi trụ, đồng thời, làm tốt công tác quản lý, sử dụng vũ khí, vật liệu nổ, công cụ hỗ trợ không để các đối tượng sử dụng để gây án. (6). Tăng cường hiệu quả phối hợp quản lý, giáo dục đối tượng ở địa bàn cơ sở, nhất là nhóm đối tượng có nguy cơ phạm tội hoặc tái phạm tội, như: người sử dụng trái phép chất ma túy, đối tượng “ngáo đá”, người bị áp dụng biện pháp bắt buộc chữa bệnh, số mới được đặc xá, tha tù...; phát hiện, phối hợp giải quyết mâu thuẫn trong nội bộ Nhân dân, thu hồi vũ khí vật liệu nổ, công cụ hỗ trợ... đặc biệt là thực hiện thẩm quyền của Công an cấp xã trong tiếp nhận, xác minh, giải quyết ban đầu tố giác tin báo về tội phạm, thẩm quyền của Điều tra viên tại Công an cấp xã để góp phần phòng ngừa, xử lý tội phạm.

- Phối hợp với các Bộ, ngành, địa phương triển khai thực hiện có hiệu quả Luật Lực lượng tham gia bảo vệ ANTT ở cơ sở, gắn với củng cố, tăng cường phối hợp với lực lượng Công an cấp xã, bảo đảm tổ chức thực hiện tốt các hoạt động

phòng ngừa tội phạm từ cơ sở; tiếp tục đẩy mạnh xây dựng Công an xã, thị trấn cả về tổ chức, bộ máy, chức năng nhiệm vụ, nhân lực phương tiện, trụ sở; xây dựng Công an phường điển hình, kiểu mẫu về ANTT và văn minh đô thị.

- Khai thác, sử dụng đồng bộ, phát huy giá trị của hệ thống Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư và hệ thống sản xuất, cấp và quản lý Căn cước công dân nhằm làm tốt công tác phòng ngừa không để tội phạm lợi dụng hoạt động.

2. Bộ Quốc phòng chỉ đạo các lực lượng chức năng (Bộ đội Biên phòng, Cảnh sát biển) triển khai quyết liệt các mặt công tác phòng, chống tội phạm nói chung, tội phạm giết người nói riêng theo thẩm quyền; tuyên truyền, vận động Nhân dân ở khu vực biên giới, ngư dân chấp hành pháp luật, tích cực tham gia tố giác, phát giác tội phạm, giữ vững an ninh, trật tự địa bàn khu vực biên giới, vùng biển, đảo.

3. Bộ Tư pháp tập trung nâng cao chất lượng hòa giải viên, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ đề ra nhằm nâng cao hiệu quả công tác hòa giải ở cơ sở để giải quyết triệt để các mâu thuẫn trong nội bộ Nhân dân, nhất là liên quan đến vấn đề đất đai, môi trường, thực hiện chế độ chính sách, quan hệ lao động..., không để mâu thuẫn kéo dài, phát sinh vụ việc phức tạp, hình thành “điểm nóng” về ANTT, góp phần làm giảm nguyên nhân xảy ra tội phạm giết người.

4. Bộ Thông tin và Truyền thông: (1). Đẩy mạnh công tác truyền thông giáo dục pháp luật và kỹ năng phòng tránh các trường hợp dễ phát sinh tội phạm hình sự nói chung, tội phạm giết người nói riêng trên các phương tiện thông tin đại chúng và tại cộng đồng, trong đó chú trọng lồng ghép nội dung tuyên truyền với thực hiện Chiến lược quốc gia phòng, chống tội phạm và các chương trình phát triển kinh tế - xã hội. (2). Tăng cường quản lý nhà nước trong lĩnh vực viễn thông và an toàn thông tin, kịp thời phát hiện, ngăn chặn, xóa bỏ các bài viết, nội dung, hình ảnh, các trang web, đường dẫn, ứng dụng có liên quan đến hoạt động tội phạm. (3). Phối hợp chặt chẽ với Bộ Công an đơn đốc, hỗ trợ các doanh nghiệp chưa kết nối trực tiếp với cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư sớm hoàn thành các thủ tục, tổ chức kết nối, triển khai xác thực thông tin thuê bao với cơ sở dữ liệu dân cư, loại bỏ sim rác, sim có thông tin không đúng quy định và tài khoản không chính chủ, không để các đối tượng lợi dụng hoạt động phạm tội.

5. Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội: (1). Tiếp tục thực hiện giải pháp phát triển thị trường lao động, giải quyết việc làm, thực hiện chính sách bảo hiểm xã hội, bảo hiểm thất nghiệp, hỗ trợ đa dạng hóa sinh kế. (2). Phối hợp các địa phương có liên quan nghiên cứu, đề xuất đầu tư xây mới, nâng cấp, sửa chữa, mua sắm trang thiết bị của cơ sở cai nghiện ma túy đáp ứng yêu cầu công tác cai nghiện ma túy theo quy định của Luật Phòng, chống ma túy. (3). Tổ chức có hiệu quả công tác cai nghiện ma túy bắt buộc.

6. Trung ương MTTQ Việt Nam chỉ đạo Ủy ban MTTQ các cấp phát huy vai trò nòng cốt trong công tác hòa giải ở cơ sở; phối hợp với UBND cùng cấp tiến hành rà soát, đánh giá thực trạng đội ngũ hòa giải viên ở cơ sở, củng cố, kiện toàn tổ hòa giải bảo đảm đáp ứng yêu cầu công tác hòa giải ở cơ sở; phối hợp Bộ Tư pháp chỉ đạo điểm xây dựng tổ hòa giải ở cơ sở điển hình, tiêu biểu.

7. Đề nghị ba ngành tư pháp Trung ương: (1). Chỉ đạo liên ngành tư pháp các cấp đẩy nhanh tiến độ điều tra, xử lý các vụ án giết người, nhất là các vụ án gây hoang mang trong dư luận xã hội, kiên quyết không để tồn đọng các vụ án giết người không rõ thủ phạm, bỏ lọt tội phạm. (2). Lựa chọn các vụ án điển để tập trung điều tra, truy tố và đưa ra xét xử lưu động nhằm phát động mạnh mẽ phong trào quần chúng và răn đe tội phạm. (3). Tiếp tục nghiên cứu, tổng hợp những khó khăn, vướng mắc trong công tác điều tra, xử lý tội phạm giết người và các tội phạm có hậu quả giết người để thông nhất nội dung hướng dẫn, tháo gỡ; ban hành các văn bản hướng dẫn có liên quan đến điều tra, xử lý tội phạm giết người, nhất là hướng dẫn áp dụng quy định của pháp luật về tội phạm giết người thuộc trường hợp “Phạm tội chưa đạt” (*Án lệ số 45/2021/AL*) hoặc đối tượng dùng hung khí nguy hiểm đâm vào vùng trọng yếu của cơ thể bị hại nhưng chưa dẫn đến hậu quả chết người (*Án lệ 47/2021/AL*), do tại nhiều địa phương, việc áp dụng các Án lệ này còn cứng nhắc, chưa phù hợp với thực tế, dẫn đến số vụ án xử lý với tội danh giết người tăng cao. (4). Chủ động phát hiện các nguyên nhân, điều kiện phát sinh tội phạm, các sơ hở thiếu sót, bất cập... để kiến nghị cấp có thẩm quyền giải quyết, xử lý.

8. Đài Truyền hình Việt Nam, Đài Tiếng nói Việt Nam, Thông tấn xã Việt Nam phối hợp chặt chẽ với các lực lượng chức năng nâng cao chất lượng công tác tuyên truyền, phản ánh kịp thời, chính xác về tình hình và kết quả của các lực lượng chức năng trong công tác phòng ngừa, đấu tranh chống tội phạm giết người.

9. UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương: (1). Tổ chức giải quyết tốt những vấn đề về an sinh xã hội, xóa đói giảm nghèo, giải quyết việc làm cho người lao động, đặc biệt là đối với các nhóm đối tượng bị tác động, ảnh hưởng bởi dịch bệnh Covid-19; các vấn đề xã hội sau dịch bệnh là nguyên nhân, điều kiện phát sinh tội phạm giết người; giải quyết kịp thời, triệt để khiếu nại, tố cáo không để phức tạp kéo dài phát sinh hình thành “điểm nóng” về an ninh, trật tự. (2). Chủ động nắm chắc tình hình ANTT và những vấn đề khác có liên quan đến tội phạm giết người trong địa bàn mình quản lý; tổ chức kiểm tra công tác phòng, chống tội phạm của các sở, ban, ngành và Ban Chỉ đạo cấp huyện, cấp xã, báo cáo Ban Chỉ đạo 138/CP; thực hiện quyết liệt, hiệu quả công tác chuyển hóa địa bàn trọng điểm, phức tạp về ANTT, an toàn xã hội; tổ chức tập huấn thực hiện công tác chuyển hóa địa bàn cho cán bộ các cấp, nhất là ở các địa bàn được lựa chọn chuyển hóa. (3). Chú trọng xây dựng và thực hiện hiệu quả phong trào Toàn dân bảo vệ ANTT trong tình hình mới, góp phần xây dựng cuộc sống bình yên, hạnh phúc cho Nhân dân; duy trì, phát huy, xây dựng mới các mô hình, điển hình tiên tiến trong Phong trào toàn dân bảo vệ ANTT hoạt động hiệu quả, được Nhân dân đồng tình ủng hộ, tự nguyện, tự giác tham gia; phát triển và nâng cao chất lượng các hình thức tự quản, tự phòng, tự bảo vệ, tự hòa giải từ gia đình đến cộng đồng dân cư, cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp, cơ sở giáo dục, nhất là ở địa bàn trọng điểm, phức tạp về TTXH. (4). Chỉ đạo thực hiện tốt Luật Hòa giải ở cơ sở; chỉ đạo các giải pháp nâng cao năng lực cho đội ngũ hòa giải viên; bảo đảm kinh phí và các điều kiện cho hoạt động của các tổ hòa giải theo quy định pháp luật.

10. Các Bộ, ngành và UBND các địa phương đẩy mạnh việc ứng dụng công nghệ thông tin, thực hiện chuyển đổi số trong công tác tuyên truyền để tạo điều

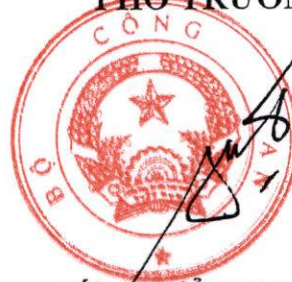
kiện thuận lợi cho người dân trong việc tiếp cận với chủ trương, đường lối, chính sách, pháp luật, đồng thời lan tỏa những thông tin tích cực về bảo vệ ANTT đến người dân.

11. Cơ quan Thường trực Ban Chỉ đạo 138/CP: (1). Tiếp tục phát huy vai trò điều phối, phối hợp với các cơ quan liên quan tiến hành sơ kết, tổng kết, đánh giá công tác phòng ngừa tội phạm giết người trên toàn quốc theo định kỳ. (2). Làm tốt công tác tham mưu, tổng hợp, báo cáo Trưởng ban xem xét xử lý trách nhiệm người đứng đầu ở những nơi không làm tốt công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo, thi hành án dân sự, giải quyết mâu thuẫn, hòa giải ở cơ sở để xảy ra tội phạm giết người; kịp thời biểu dương, khen thưởng những tập thể, cá nhân có thành tích đặc biệt xuất sắc trong thực hiện các biện pháp phòng ngừa tội phạm giết người. (3). Thành lập các đoàn kiểm tra, khảo sát, hội thảo theo chuyên đề tại một số địa phương trọng điểm có số vụ giết người tăng đột biến nhằm kịp thời đề xuất các kế hoạch, biện pháp chủ động phòng ngừa, ngăn chặn tội phạm giết người. / *Đ*

Nơi nhận:

- Đ/c Trưởng Ban Chỉ đạo 138/CP (để b/cáo);
- Đ/c Bộ trưởng Bộ Công an (để b/cáo);
- Văn phòng Chính phủ;
- Các bộ, ngành, đoàn thể Trung ương;
- Thành viên Ban chỉ đạo 138/CP;
- UBND các tỉnh, TP trực thuộc TW;
- Công an các đơn vị, địa phương;
- Lưu: VT, C02-P2.

**KT. TRƯỞNG BAN
PHÓ TRƯỞNG BAN**

THỨ TRƯỞNG BỘ CÔNG AN
Thượng tướng Nguyễn Duy Ngọc